

CHRISTMAS EXPO 2003
ՇՆՈՒՆԴԻ ԵՒ ՏՈՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՅԱՆԱԿՆԵՐ
 21 Նոյեմբերին 21 Դեկտեմբեր, ամեն օր՝
 կ. Ե. Ժամը 4:00-ին երեկոյան Ժամը 10:00
ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ
ԲԱԶՄԱԹԻ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ
ՆՈՎԱՆԱԿՈՒԹԵԱՄԲ
 Ռուսական քրիստոսի ցուցասրահին
 և Beauty Home Galleryին
Expo Beirut Aln-El-Mreisseh
 Tel.: 01 - 361040

ԱԶՏԱԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTÉRAIRE جريدة يومية سياسية وأدبية - إيثا دويشكيان
 1500 Լ.Ո. 76ԳՎ ՏԱՐԻ, ԹԻԻ 228 (21570) ԵՐԵՎԱՆԻ, 9 ԳԵԿՏԵՄԲԵՐ 2003 10 ԷԶ

ՅՈՒՆԱՍԱՆ
ԲԱՅՈՒՄ ԿՈՄԻՏԱՍԻ ԿԻՍԱՆԴՐԻԻ
 Յունաստանի Քրիստոսի քաղաքի «Նե-
 րայտա» հրատարակչի վրայ, Հ. Յ. Գ. Ի.
 նախաձեռնությամբ, Գեկտեմբեր 7-ին
 տեղի ունեցավ Կոմիտասի կիսանդրիի
 բացման հանդիսատար արարողությունը:
 Կիսանդրիի հեղինակն է քանդակա-
 գործ Գագիկ Գալստեան, իսկ հովանա-
 տրն է Փիրայի քաղաքապետ Խրիստոս
 Աղաբախիան: Կիսանդրիի բացման
 հանդիսության ներկայ էին յոյն բարձ-
 րաստիճան պաշտօնատարներ եւ հայ-
 կալան տարբեր կապակցություններ
 ներկայացուցիչներ:

ՊԱՂԵՍԻՆԵՒԻՍՏՐԱՅԵԼԵԱՆ ՏԱԳՆԱՊ

ԳԱՀԻՐԷԻ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՊԱՇՏՈՆԱՊԷՍ ԶԱԽՈՂՈՒԹԵԱՆ ՄԱՏՆՈՒԵՑԱՆ

Պաղեստինեան իշ-
 խանությունը երդուեց
 շարունակել ճիգերը՝
 ապահովելու համար
 Կիրակի գիշեր, երբ
 Համասի եւ Իսլամա-
 կան Ժիհադի նման
 արմատական ցիները
 շարժումներ չկրցան
 համաձայնություն մը
 գոյացնել Իսրայելի
 դեմ յարձակումները
 դադարեցնելու մասին:
 Քորեյ վորակցություն
 յայտնած էր մեկ տար-
 ւան առանց նախա-
 պայմանի Կիրակի
 մը, զոր իբրեւ միջոց

պիտի օգտա-
 գործեր կոչ ուղ-
 ղելու Ուաշինգ-
 թոնին, որ
 ճնշում բանեց-
 նէ Իսրայելի
 վարչապետ
 Արիել Շարոնի
 վրայ՝ գործադ-
 րութեան դնելու
 համար իսրայ-
 ղություն ճամ-
 բու քարտէջը:

Պաղեստինե-
 ան իշխանու-
 թեան նախա-
 գահ Եասէր
 Արաֆատի
 խորհրդատու
 Նապիլ Ալու Ռուտայ-
 նա քսաւ, որ ճիգերը
 պիտի շարունակուին
 համոզելու համար ար-
 մատական շարժում-
 ները, որպէսզի դադ-
 րեցնեն յարձակումնե-
 րը: Ալու Ռուտայնա
 աւելցուց, որ Գահիրէի
 բանակցություններուն
 ձախողությունը չի

Քորեյ

նշանակել, թէ ճամ-
 բան փակուած է:
 21 Հոկտեմբերի Հայ-
 ֆայի անձնասպանա-
 կան գործողութիւնի
 վեր յարձակումներ
 տեղի չեն ունեցած,
 բայց Եւրոպայէս Իսրա-
 յէլ պաշտօնական Կի-
 նարուլ մը կենսական
 կը նկատէ վերսկսելու
 համար իսրայէլու-
 թեան գործընթացին:
 Կառավարութեան
 բանքեր Աի Փապնէր
 ըսաւ, որ Գահիրէի բա-
 նակցություններու ձա-
 խողությունը ցուցանիչ
 է, թէ արմատական
 շարժումները պատ-

**ՌՈՒՍԻՈՅ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ
 ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ**

ՓՈՒԹԻՆ ՄԵԾ ՅԱՂԹԱՆԱԿ ԱՊԱՀՈՎԵՑ

Ռուսիոյ նախագահ Վլատիմիր Փութինի կուսակ-
 ցութիւնն ու անոր ղաղնակիցները մեծ յաղթանակ մը
 ապահովեցին խորհրդարանի ընտրութիւններուն՝ ա-
 պարեզէ հեռացնելով պատական կուսակցութիւննե-
 րը:

Ընդդիմադիր գլխաւոր կուսակցութիւնը՝ Համա-
 նավար ճակատը ծանր պարտութիւններ կրեց Կիրակի
 օրուան ընտրութիւններուն, որոնք Տուժայի աթոռնե-
 րուն շուրջ էին: Համայնավար Կուսակցութեան ղեկա-
 վարը մերժեց ընդունիլ ընտրութիւններուն արդիւնքը՝
 յայտարարելով որ գեղծարարութիւններ եւ խախտու-
 մեր տեղի ունեցած են՝ խեղաթիւրելով քուէարկութեան
 արդիւնքը:

Մինչ քուէահամարը կը շարունակուէր, Փութինի
 ղաղնակից կուսակցութիւնները կը պատրաստուէին
 խելու Տուժայի աթոռներուն երկու երրորդ համեմա-
 տութիւնը՝ ապահովելով մեծամասնութիւն մը, որ առիթ
 պիտի տայ Կրեմլին ղեկավարին փոփոխութեան են-
 թարկելու սահմանադրութիւնը եւ ինչու չէ՝ երկարաձը-
 դելու նախագահական նստաշրջանը:

Փութին ողջունեց ընտրութիւններն ու անոնց ար-
 դիւնքը: Ան ըսաւ, որ Տուժայի ընտրութիւնները ցոյց
 կու տան, թէ քայլ մը եւս առնուած է Ռուսիոյ ժողովը-

ՄՍԵՓՈՆԱԿԵՐՏԻ ՄԵՉ

ՆԱԽԱԳԱՅ ՂՈՒԿԱՍԵԱՆ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ԵԱՅԿԻ ՄԻՆՍՔԻ ԽՄԲԱԿԻ ԵՐԵՔ ՆԱԽԱԳԱՅՆԵՐԸ

Լեոնային Ղարաբաղի նախագահ Արկաղի Ղուկաս-
 եան Գեկտեմբեր 7-ին Ստեփանակերտի մէջ ընդունեց
 Լեոնային Ղարաբաղի տաղնապի լուծման ԵԱՀԿ/Մինս-
 քի խմբակի նախագահներ Եուրի Մերգլիակովը (Ռու-
 սիա), Ռուսոյթի Փերինան (Միացեալ Նահանգներ) եւ Հան-
 րի Ժաբրէյը (Ֆրանսա): Անոնց կ'ընկերակցէր Ռու-
 սիոյ արտաքին գործոց նախարարի առաջին տեղակալ
 Վիաչեսլաւ Տրուպինիքով:

Հանդիպման ընթացքին Մինսքի խմբակի նախագահ-
 ները զիտել տուին, թէ Լեոնային Ղարաբաղի տաղնա-
 պի լուծման բանակցութիւններուն վերսկսման համար
 նոր առիթ մը ստեղծուած է, սակայն աւելցուցին, որ
 այժմ որեւէ նոր առաջարկ չունին տաղնապի կողմե-
 րուն: «Այս իսկ պատճառով, այս պայմաններուն հիմնա-
 կան նպատակը բանակցային գործընթացի հեռանկար-
 ներուն շուրջ կողմերու տեսակէտներուն տեղեկանալն
 է», նշեցին անոնք:

Լեոնային Ղարաբաղի նախագահ Արկաղի Ղուկաս-
 եան իր կարգին վերստին հաստատեց, թէ որեւէ ար-
 դիւնք, որ կ'արժանանայ իր առանց Լեոնային Ղարա-
 բաղի մասնակցութեան, խնդրալարոյց պիտի ըլլայ: Միա-
 ժամանակ ան ընդգծեց, որ Լեոնային Ղարաբաղ պատ-
 աստ է քննարկել ըրոյր հարցերը՝ առանց որեւէ նա-
 խապայմաններու: «Մեզի համար բանակցութիւնները
 ինքնանպատակ չեն, այլ՝ վերջնական լուծման հասնե-
 լու միջոց, ինչ որ մեծապէս կը շահագրգռէ Լեոնային
 Ղարաբաղը», շեշտեց Ղուկասեան:

Մինսքի խմբակի նախագահները երախտագիտութիւն
 յայտնեցին Լեոնային Ղարաբաղի նախագահին՝ Լեո-
 նային Ղարաբաղի յստակ ու պարզ զիրորոշման ներ-
 կայացման, ինչպէս նաեւ տաղնապի ամէնէն բարդ հար-
 ցերուն շուրջ փոխընդունելի լուծումներու որոնմամբ
 շարունակելու պատրաստակամութեան համար:

Հանդիպումին մասնակցեցան նաեւ Լեոնային Ղա-
 րաբաղի արտաքին գործոց եւ պաշտպանութեան նա-
 խարարները՝ Աշոտ Ղուկեան եւ Սէյրան Օհանեան:

Հանդիպումէն ետք լրագրողներու հետ հանդիպու-
 մի մը ընթացքին Եուրի Մերգլիակովը հաստատեց, որ
 Լեոնային Ղարաբաղ տաղնապի կողմէ եւ այս իրողու-
 թիւնը կարելի չէ ժխտել: Ռուս ղեկաւորները միաժա-
 մանակ հերքեց զարկէն յանձնական լրատուամիջոցներու
 այն յայտարարութիւնները, թէ Ռուսիոյ արտաքին գոր-
 ծոց նախարարի առաջին տեղակալ Վիաչեսլաւ Տրուպ-
 նիքով Պաքոն այցելութեան ընթացքին Հայաստանը
 «յարձակողապատ» անուանած է: «Ատիկա ազդեցի-
 ճանցի լրագրողներու յերիւրանքն է», ընդգծեց Մերգ-
 լիակովը:

ՅԱՒԱԿՑԱԿԱՆ ԱՅՅԵԼՈՒԹԻՒՆ

Հ. Յ. Գ. Լիբանանի Կեդրոնական Կոմի-
 տէի պատուիրակությունն մը երէկ ցաւակցա-
 կան այցելութիւն մը տուաւ Ղովմի Կուսակ-
 ցութեան եւ ցաւակցութիւն յայտնեց կուսակ-
 ցութեան նախկին ղեկավար Ապտալա Մոհ-
 աէնի մահուան առիթով:

ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ԼԻԲԱՆԱՆԱՀԱՅ ԳԱՂՈՒԹԸ ԱՐԺԱՆԱՎԱՅԵԼ ՇՈՒՔՈՎ ՎԵՐՁԻՆ ՀՐԱԺԵՇՏ ՏՈՒԻՆ ԲԱԶՄԱՎԱՍՏԱԿ ՀՈԳԵՒՈՐԱԿԱՆ Տ. ՄԵՍՐՈՊ ԱՐՔ. ԱՇԾԵԱՆԻ

Անթիլիասի մէջ երէկ
 կատարուեցաւ թաղման
 կարգը Մեծի Տանն Կիլի-
 կիոյ կաթողիկոսութեան
 երէց միաբաններէն, Սպա-
 հանի թեմի եւ Հիւսիսային
 Ամերիկայի Արեւելեան
 թեմի նախկին առաջնորդ
 Տ. Մեսրոպ արք. Աշծեա-
 նի:

Հոգելոյս սրբազան Տօր
 վերջին օծման կարգը տե-
 ղի ունեցած էր Կիրակի, 7
 Դեկտեմբերին Նիւ Եորքի
 մէջ, ուր անակնկալօրէն
 վախճանած էր ան սրտի
 կաթուածի մը հետեան-
 քով: Նիւ Եորքի Ս. Գրի-
 գոր Լուսաւորիչ Մայր
 եկեղեցոյ մէջ տեղի ունե-
 ցած արարողութեան նա-
 խագահեց Հիւսիսային
 Ամերիկայի Արեւելեան
 թեմի առաջնորդ գերջ. Տ.
 Օշական արք. Չորջեան,
 մասնակցութեամբ էջմիած-
 նական թեմի առաջ-
 նորդ գերջ. Տ. Խաժակ
 արք. Պարսամեանի, ինչ-
 պէս նաեւ Քանադայի թե-
 մի առաջնորդ գերջ. Տ.
 Խաժակ արք. Յակոբեանի,
 թեմի հոգեւորականաց
 դասուն եւ հոծ թիւով հա-
 ւատացեալներու:

Յաջորդ օր, Օշական
 ուղեկցեցաւ Հոգելոյս
 սրբազան Տօր դազալին,
 զայն փոխադրելով Անթի-
 լիաս, իր հոգեւոր տունը,
 ուր կը վերադառնար վեր-
 ջին անգամ, մնալու ընա-
 կիր գառնալու անոր:

Ashnag

մեծ սուգը բաժնելով միա-
 բան հարբերուն, քոյր յա-
 բանուանութեանց պետե-
 րու ներկայացուցիչնե-
 րուն, հոգելոյս սրբազան
 Տօր հարազատներուն եւ
 ներկայ սպաւոր հոծ բազ-
 մութեան:

Այս տխուր առիթով իր
 վշտակցութիւնը յայտնած
 էր նաեւ Ամենայն Հայոց
 Գարեգին Բ. կաթողիկոսը,
 որուն Յաւակցական Գի-
 րը ընթերցուեցաւ իր ներ-
 կայացուցիչին՝ Ղարաբա-
 ղի առաջնորդ գերջ. Տ.
 Պարգեւ արք. Մարտիրոս-
 եանի կողմէ: Յաւակցա-
 կան գիրին մէջ կ'ըսուէր՝
 Մեսրոպ սրբազանին
 սուրբ երջ ունեցել մօտի-
 կից նախնայի, երբ վեր-
 ջին տարիներին բնակու-

րով ամբողջապէս վերանո-
 լուցեց ու բարեգարգուեց
 Մուղղիկի հնազոյն Սուրբ
 Գարեգին Ա. հայրապետին
 եւ ապա նաեւ մեզ:

Սրբազանը իրեն յա-
 տուկագին նուիրումով ու
 եռանդով աշխուժ գործու-
 նեւրիւն էր ծաւալել Մայր
 Հայրեկիրում: Արդիւնա-
 ւետ եղաւ նրա ծառայու-
 րիւրը 1700ամեակի տօնա-
 կատարուի ընկերի կազ-
 մակերպման գրասենեակի
 տնօրէնի պաշտօնում: Հո-
 գելոյս սրբազանի քանդե-

անուր ծանօթ ու սիրելի
 դարձին հայրենաբնակ
 հաւատացեալ մեր գաւա-
 կներին: Նա առանձնակի
 խնամք ու յատուկ վերա-
 բերունք էր տածում ծնո-
 ղազուրկ երեխաների
 նկատմամբ եւ բերեւ ճա-
 խախնամաբար յուսահոգի
 սրբազանի վերջին ձեռ-
 նարկերից մէկը եղաւ
 «Թողունեան» մանկատան
 հիմնումը երկրաշարժից
 աղէտեալ Գիւմրի քաղա-
 քում: Արդարեւ, իր կեան-
 քի ողջ ընթացքին հաճ-
 ուցեալ սրբազանը հաւա-
 տարմօրէն ծառայեց
 Քրիստոսաւեր մեր ժո-
 ղովրդին, եւ նրա մահ-
 ւամբ մեր եկեղեցին կորց-
 րեց իր նուիրեալ ու քաջ-
 կորով սպասարկողներից
 մէկին:

Իր դամբանականին
 մէջ, Արամ Ա. վեհափառ
 հայրապետ անդրադար-
 ձաւ զոչ կորուստներուն՝
 Սահակ ու Մեսրոպ սրբա-
 ձարք. էջ 10

ՆԱԽԱԳԱՀ ՔՈՉԱՐԵԱՆ ԱՅՍՈՐ ԿԸ ՄԵԿՆԻ ԺԸՆԵԻ

Հայաստանի նախագահ Ռուպէրթ Քոչարեան այսօր
 կը մեկնի Ժրնեւ՝ մասնակցելու Տեղեկատուական Հա-
 սարակութեան Համաշխարհային վեհաժողովին: Նա-
 խագահ Քոչարեանի զլխաւորած պատուիրակութեան
 մաս կը կազմեն Հայաստանի արտաքին գործոց, փո-
 չադրամիջոցներու եւ հաղորդակցութեան նախարար-
 ները, Զուլիգերիոյ մէջ Հայաստանի ղեկաւոր, բարձ-
 րաստիճան այլ պաշտօնատարներ: Նախագահ Քոչար-
 եան պիտի մասնակցի վեհաժողովի բացման պաշտօնա-
 կան արարողութեան եւ լրագրումար նիստին, որուն
 ընթացքին ելոյթ պիտի ունենայ:
 Նախագահ Քոչարեան հանդիպում պիտի ունենայ
 նաեւ Զուլիգերիոյ Հայ համայնքի ներկայացուցիչներուն
 հետ:

**ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ՊԱՏՈՒՐԱՎՈՒԹԻՒՆ
 ՍԸ ՄԵԿՆԵՑԱՒ ԿԻՊՐՈՍ**

Պաշտօնական այցելութեան մը համար երէկ Կիպրոս
 մեկնեցաւ Հայաստանի Ազգային Ժողովի նախագահ
 Արթուր Պաղտասարեանի զլխաւորած պատուիրակու-
 թիւնը: Նախատեսուած են հանդիպումներ Կիպրոսի
 խորհրդարանի նախագահին, առեւտուրի եւ արդիւնա-
 բերութեան պալատի խորհուրդի նախագահին եւ ան-
 դամներուն, Կիպրոսի կրթութեան եւ մշակութի, ելե-
 ժուտքի, առեւտուրի, արդիւնաբերութեան եւ գրաստի-
 ջութեան եւ ներքին գործոց նախարարներուն հետ:

**ՀԱՅ ՅԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
 ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ 113ԱՄԵԱԿ**

Կը բանախօսեն՝
**ԸՆԿ. ՅԱԿՈՒ ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻ
 ԸՆԿ. ԱԼՊԵՐԹ ԱՃԵՄԵԱՆ**

Տեղի կ'ունենայ Հինգշաբթի, 11 Դեկտեմբեր 2003,
 երեկոյան Ժամը 8:00ին,
 «Յակոբ Տէր Մելիքեան» սրահին մէջ:

ԽՈՐՀՐԳԱՐԱՆԱԿԱՆ ՊԱՏՈՒԹՅԱՆ ԿՈՒՆԻՍՏԻՆ ՄԸ ՄԵԿՆԵՑԱԻ ԵՒՐՈՊԱ

Խորհրդարանի նախագահ Նեպոլիտան Պրոքորի շարժման վերջին խորհրդարանական պատուիրակությունը մեծ զորություն ունի իր շարժման համարումը և ներկայումս Եվրոպական խորհրդարանի պատասխանատուներուն հետ ելնունց փոխանցելու Լիբանանի պաշտոնական մերժողական կեցուածքը՝ պաղեստինցի գաղթականներու իրենց գտնուած երկիրներուն մէջ իսկ բնակեցման ծրագրին գծով:

Պատուիրակության մաս կը կազմեն երեսփոխաններ Պուրթուս Զարպ, Մոնամէտ Գապպանի եւ Ալի Պեգլի:

Պէյրուսի միջազգային օդակայանին մէջ կատարած իր յայտարարութիւններուն ընթացքին Զարպ ըսաւ, որ Լիբանան չի կրնար ձեռնածալ մնալ նման ծրագրերէն: Դիմաց եւ լաւատեսութեամբ արտայայտուեցաւ նշեալ արշաւին մասին, յոյս յայտնելով, որ այցելութիւնները ըլլան արդիւնաւէտ:

Անդրադառնալով նշեալ արշաւին մասին լիբանանեան կառավարութեան դերակատարութեան Զարպ ըսաւ, որ հարկ է, որ կառավարութեանը նաեւ իր արտաքին գործոց նախարարութեամբ Լիբանանի պաշտոնական կեցուածքը փոխանցէ Եվրոպայի՝ կատարելով հարգողականութիւններ:

Նշենք, որ նախագահ Պրոքորի կողմէ խորհրդարանական այլ պատուիրակութիւն մը մեկնած էր Լոնտոն, բրիտանացի պետական պաշտօնատարներուն ներկայացնելու Լիբանանի որդեգրած մերժողական կեցուածքը:

ՆԱԽԱԳԱՐՆԵՐ ՄԻՆԻՐԱՅԻ ԵՒ ՊԱՐՄՈՒՄԵԱՆԻ ԹՂԹԱՎՈՐԱՐՆԵՐՈՒ ՎԵՐԱԾԱՐՏԱՆ ԸՆԴՈՒՄ

ԽՈՐՀՐԳԱՐԱՆԻ ԼԻԱԳՈՒՄԱՐ ՆԻՍՏ՝ 16 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻՆ

Երէկ, խորհրդարանի նախագահ Նեպոլիտան Պրոքորի երեսփոխանները Երեւոյթի, 16 Դեկտեմբերին հրաւիրեց խորհրդարանի իրագործար նիստի մը, որուն ընթացքին պիտի քննարկուին նախարարներ Ֆուատ Սինիրոյի եւ Շահէ Պարսեմեանի թղթածրարները:

ԶՐՈՅՑ ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԴԻՄԱԳՐԱԿԱՆ ԶԱՐՑԵՐՈՒՄԸ ՄԱՍԻՆ

Լիբանանեան Համալսարանի հիմնադրութեան 52ամեակին առիթով շաբաթավերջին Սուլթանիէի մէջ տեղի ունեցաւ գրոյց մը, որուն ներկայ գտնուեցան Լիբանանեան Համալսարանի նախագահ Իպրահիմ Քալիլ Սինիրոյի, խորհրդարանի նախագահ Նեպոլիտան Պրոքորի, Լիբանանեան Համալսարանի դասախօսներու ռոլ լիկայի նախագահ Շարպիլ Քիլոսի, ինչպէս նաեւ կրթական եւ բարձրագոյն ուսման մարզի բարձրաստիճան եւ պատասխանատու անձնաւորութիւններ:

ՆԱԽԱԳԱՐ ԼԱՇՈՒՏ ԿԸ ՄԱՍՆԱԿՑԻ ՏԵՂԵԿԱՏՈՒԱԿԱՆ ԸԱՍԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ԸԱՍԱՃԽԱՐԸԱՅԻՆ ՎԵՐԱԺՈՂՈՎԻՆ

Նախագահ գործի Լաշուտ երէկ կէսօրէ ետք ժամը 1:00ին (Պէյրուսի ժամով) հասաւ Ժընեւ, ուր պիտի մասնակցի տեղեկատուական հասարակութեան համաշխարհային վեճաժողովին, որ պիտի տեւէ մինչեւ յառաջիկայ Ուրբաթ:

Նախագահ Լաշուտ Ժընեւի մէջ հանդիպում ունեցաւ վեճաժողովին ներկայացած լիբանանեան պատուիրակութեան հետ: Քննարկուածի առարկայ դարձան վեճաժողովին ընթացքին արժարձուելիք հիմնական թեմաները:

Նախագահ Լաշուտ ընդգծեց, որ վեճաժողովին ընթացքին պէտք է ճշդուի Լիբանանի կեցուածքը, որ հիմնուած է ազատ խօսքի եւ արտայայտութեան կարեւորութեան վրայ:

Նախագահ Լաշուտ դիտել տուաւ նաեւ, որ վեճաժողովին ընթացքին լիբանանեան պաշտօնական եւ սեփականատէրերու պատուիրակութիւնները պէտք է գործակցին եւ ապահովեն նշեալ վեճաժողովին իրենց մասնակցութեամբ ձեռքբերուած արդիւնքները:

Նախագահ Լաշուտ նշեց, որ միջազգային որեւէ հանդիպում որ տեղի կ'ունենայ, երկխոսութեան առիթ է՝ շեշտելու Լիբանանի մերժողական կեցուածքը ուժի բանեցման առնչութեամբ: Ան յոյս յայտնեց, որ հանդիպումները առիթ կ'ընծայեն Լիբանանի յատկացնելու շրջանային մարտահրաւէրներուն դիմաց իրենց կեցուածքները յատկապէս՝ իսրայէլեան ռազմարքներուն դէմ:

Կը նախատեսուի, որ նախագահ Լաշուտ Ժընեւի իր կեցութեան վայրին՝ «Ջիլիթըն» պանդոկին մէջ հանդիպում մը ունենայ Ժընեւի լիբանանեան համայնքի ներկայացուցիչներուն հետ, որոնք տնտեսական բարձր կարողութեան տէր անձնաւորութիւններ են:

ԵԼԵԻՄՈՒՏՔԻ ՀԱՐՑԵՐՈՒ ԽՈՐՀՐԳԱՐԱՆԱԿԱՆ ՅԱՆՉՆԱԽՈՒՄԸ ԳՈՒՄԱՐԵՑ ԻՐ ԱՆԴՐԱՆԻԿ ԺՈՂՈՎԸ

Ելեւմուտքի հարցերու խորհրդարանական յանձնախումբը, նախագահութեամբ երեսփոխան Սամիր Ազարի եւ ներկայութեամբ ելեւմուտքի նախարար Ֆուատ Սինիրոյի, երէկ խորհրդարանին մէջ գումարեց իր առաջին պիւտձէի նախագիծի պիւտձէի մասին: Սինիրոյ մանրամասն բացատրութիւն տուաւ

2004ի պետական պիւտձէի նախագիծին մասին պարզելով, թէ կառավարութիւնը տնտեսական եւ ելեւմտական ինչքազաքութեամբ իր զեղեքած է նշեալ պիւտձէի պատրաստութեան ընթացքին: Սինիրոյ շեշտեց, որ բարեկարգումներու գործադրութեան աշխատանքի դանդաղեցումը եւ այս իմաստով արձանագրուած ձգձգումները կը դժուարացնեն երկրին տնտեսական պայմանները եւ կը բազմացնեն ապայի ծախսերը:

Ան դիտել տուաւ, որ «Փարիզ - 2» վեճաժողովին ապահովուած եւ Լիբանանի փոխանցուած գումարները մեծ նպաստ ունեցած են երկրին նրթական ընդհանուր բացը նուազեցնելու առումով եւ ապահոված են աւելի երկար ժամանակաշրջանի ընթացքին զայն փակելու առիթը: Ժողովին ետք երեսփոխան Ֆայէզ Ղարբէն շեշտեց, թէ երկրին տնտեսական կացութիւնը ամրապնդելու մեծ կարիք կայ, որ եւ կը բազմացնեն ապայի ծախսերը:

«ԹՈՂՆՈՅ ԲՈՅՆ»Ի ՕՐ

«Թոլնոյ Բոյն»ի ծառայութիւնը աւելի կենսագործելու իմաստով, ու մանաւանդ հոն ապաստան գտած հայ մանուկներու լաւազոյն գրուորարն ու հոգաբարձիքը ցոյց տալու համար, «Թոլնոյ Բոյն»ի տեսչութիւնը ու խնամակալութիւնը կազմակերպած են «Թոլնոյ Բոյն»ի օրուան ձաշկերոյթ մը, հովանաւորութեամբ ու նախապատրաստմամբ Ս. Օ. Ս. Ս. Արամ Ա. վեհափառ հայրապետին: Տեղի պիտի ունենայ Կիրակի, 14 Դեկտեմբեր 2003, կէսօրուան ժամը 1:00ին, առաւօտեան պատարագէն ետք, հաստատութեան սեղանատան մէջ: Այդ առիթով տեղի պիտի ունենայ նախաժողովներ, որոնք հասոյթը պիտի յատկացուի «Թոլնոյ Բոյն»ին: Անոնք, որոնք կ'ուզեն տեղ ապահովել կրնան հեռաձայնել հետեւեալ թիւերուն. 09 - 540867 կամ 09 - 540027:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ՀԱՅ ԿԻՐՈՎԱԿԱՆ ԵՒ ՄՇԱԿՈՒԹՅԱՆ ՄԻՈՒԹԻՆ «ՆԻԿՈՒ ԱՂԲԱԼԵԱՆ» ՄԱՍՆԱԾԻՎ ԱՆԹԻԼԻԱՍ

ՅՈՒՑԱՇԱԿԱՆ ԿԵՍ Արցախի վատակաշատ գեղանկարիչ ՍԱՍՈՒԷԼ ԳԱՐԻԷԼԵԱՆԻ ԳՈՐԾԵՐՈՒ

ՏՈՒՑԱՇԱԿԱՆ ԿԵՍ ԿՈՒՄՈՒՄԵՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԳԻՆ Բացում՝ Ուրբաթ, 12 Դեկտեմբեր 2003, երեկոյեան ժամը 8:00ին, «Աղբալեան-Մ. Ս. Ս.» Մարզաշաղկապային Ընկերակազմի «Սերժ Թովմասեան» սրահին մէջ:

Յուզահանդէսը կը շարունակուի 13 եւ 14 Դեկտեմբերին, առաւօտեան ժամը 11:00էն երեկոյեան ժամը 9:00:

ԵՆՆՕԹ.- Այս ձեռնարկին ամբողջ հասոյթը կը տրամադրուի Արցախի Ֆոնտին: ԵՐԱԵՐ

Հոգաւորութեամբ՝ ԳԵՂԱՄ ԵՊՍ. ԽԱՉԵՐԵԱՆԻ (Առաջադրուող Լորատու Հայոց Թատր) Նախագահութեամբ՝ ՊԱՐՄՈՒՄԵԱՆ ԵՂԱՅՐՆԵՐՈՒ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԶԱԿԱՆ ՅՈՒՑԱՇԱԿԱՆ ԿԵՍ - ՎԱՃԱՌ ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԱՇԽԱՐՀ Լուսաստանի ԼԵՒՈՆ ԹԱՇՏԵԱՆ Հասոյթը պիտի տրամադրուի «Ազդակ»ին Բացումն հանդիսութիւնը տեղի կ'ունենայ Ուրբաթ, 19 Դեկտեմբեր 2003, երեկոյեան ժամը 8:00ին, «ԱՂԲԱԼԵԱՆ-Մ. Ս. Ս.» մարզաշաղկապային համալիրի «Սերժ Թովմասեան» սրահին մէջ: ՀՐԱԵՐ Ծանօթ.- Յուզահանդէսը պիտի շարունակուի Եւրոպ 20 եւ Կիրակի 21 Դեկտեմբեր 2003, կէսօրէ կար ժամը 4:00էն մինչեւ երեկոյեան ժամը 8:00

ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՀԱՐԻՐԻ ԵՐԵԿ ՔՈՐԱՅԹԵՄԻ ՄԵՋ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՔԱՆԱՏԱՅԻ ՄԵՐԱԿՈՆԻ ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԾԱԳՈՒՄՈՎ ԱՆՈՂԱՄ ՓԻԵՆ ՏՐԱՎԱՆԷՆ, ՈՐՈՒՆ ՀԵՄ ԲՆՆԱՐԿԵՑ ԻՐԱՊԱՐԸՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ, ԻՆՉԱՅՍ ՆԱԵԼ ԼԻԲԱՆԱՆԻ Ի ԳՈՐԾ ԴՐԱԾ ԶԱՆԵՐԸ ԿԱՐԱՅՆԱԿԱՆ ԿԵՍԵՆ: ՎԵՐԱՇԻՆՈՒԹԵԱՆ ԺԱՐԱՊԻՆ ԿԱՐԱՅՆԱԿԱՆ ԿԵՍԵՆ: ՔՆՆԱՐԿՈՒՄԻ ԱՌԱՐԿԱՅ ԴԱՐԾԱՆ ՆԱԵԼ ՄԻՋԻՆ ԱՐԵԿԵԼՔԻ ՄԵՋ ԱՐԾԱՆԱԳՐՈՒԾ ԳԱՐԳԱՑՈՒՄՆԵՐԸ ԵՆ ԱՆՈՆՑ ՈՒՆԵՑԱԾ ՈՒՂԱԿԻ ԱՂԵՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԱՐԱՊԵՆ ԶՐԻՋԱՆԻ ԲԱՊԱՔԱԿԱՆ ԵՆ ԱՆՈՆԵԱԿԱՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻՆ ՎՐԱՅ:

Հանդիպումէն ետք Տրավանէն ըսաւ, որ վարչապետ Հարիրի փոխանցած է ՔանաՏայի կեցուածքը պաղեստինցի գաղթականներու բնակեցման առնչութեամբ, ինչ որ մերժողական է եւ կը պահանջէ պաղեստինցի գաղթականներու տուներ արձակելու: Ան յայտնեց, որ իրեն ընկերակցող ՔանաՏայի պատուիրակութիւնը զրուստած է Լիբանանի մէջ վերաշինութեան յարցը աշխատանքը:

ՊԸՐՐԻ - ՀԱՐԻՐԻ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՆ

Խորհրդարանի նախագահ Նեպոլիտան Պրոքորի երէկ ընդունեց վարչապետ Ռաֆիկ Հարիրին, որուն հետ քննարկեց տեղական իրադարձութիւններն ու շրջանային գարգացումները: Հանդիպումը ստացաւ խորհրդակցական բնոյթը: Պրոքորի այցելեցին նաեւ ուժանիւթի եւ ջուրի հարցերու նախարար Ալուայ Հըմայտ, երկրագործութեան նախարար Ալի Հասան Սալիլ, պետական նախարար Միշէլ Մուսա եւ երեսփոխան Ալի Սալիլ:

ՕՊԵՅՏ - ՇԱՐԷՅ ՀԵՌԱԶԱՅՆԱՅԻՆ ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹԻՆ

Արտաքին գործոց եւ արտերկրի լիբանանցիներու հարցերու նախարար Փան Օպէյտ երէկ հեռաձայնային հաղորդակցութիւն մը ունեցաւ սուրիացի իր պաշտօնակիցին՝ Ֆարուք Շարէիի հետ: Քննարկուեցան 25ն 3 Գեկտեմբերին Նափուլի մէջ տեղի ունեցած Եւրոպական - Միջերկրական երկիրներու արտաքին գործոց նախարարներու վեցերորդ խորհրդաժողովին արդիւնքները:

Օպէյտ հեռաձայնային հաղորդակցութիւն մը ունեցաւ նաեւ Արաբական Լիկայի ընդհանուր քարտուղար Ամր Մուսայի հետ, որուն հետ քննարկեց շրջանային իրադարձութիւններն ու Միջին Արեւելքի խաղաղութեան բանակցութեան գործընթացի հեռանկարները:

ՄԱՀԱԶԴ

Տիար Ժաք Ահմարանեան եւ դուստրը՝ Ռէն Նախկին երեսփոխան, նախարար, մեթր ժաք Զուլատարեան եւ ընտանիք Տէր եւ տիկին Անտրէ Ահմարանեան եւ զաւակը Տէր եւ տիկին Սապահ Պիտաուիտ եւ զաւակուներ Տիկին Գոհարիկ Տեղեկեան եւ զաւակուներ Տիկին Մարի Զապրոյեան եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց կնոջ, քրոջ, մօր եւ հարազատին՝

ՇԱԲԷ ԱՀՄԱՐԱՆԵԱՆԻ (ՏԾԵԱՂ՝ ԶՈՒԻԱՏԱՐԵԱՆ)

մահին, որ պատահեցաւ Երկուշաբթի, 8 Դեկտեմբեր 2003ին, երեկոյեան:

Յուզահանդէսը կ'ընդունուի կատարուի յաւօր, 9 Դեկտեմբեր, կէսօրէ ետք ժամը 3:00ին, Հայ կաթողիկէ Ս. Գրիգոր - Ս. Եղիաթոսանիստ եկեղեցոյ մէջ, Տրավանէ հրապարակ, ուր կ'ենթադրուի մարմինը պիտի փոխադրուի Ֆրոն Երպիլիէի Հայ կաթողիկէ գերեզմանատունը:

- Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահազգ:
- Ցաւակցութիւնները կ'ընդունուին երեքշաբթի 9 Դեկտեմբեր առաւօտեան ժամը 11:00ին, իսկ Զորեքշաբթի 10 եւ Հինգշաբթի 11 Դեկտեմբերին առաւօտեան ժամը 11:00էն երեկոյեան ժամը 7:00, Հայ Կաթողիկէ Ս. Գրիգոր - Ս. Եղիաթոսանիստ եկեղեցոյ սրահին մէջ:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ՊԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԻՈՒԹԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՆ

ՀԱՅԱԿԱՆ ԵՒ ՕՏԱՐ ՊԱՐԵՐՈՒ ԴԱՍԸՆԹԱՅԸ

Պարուսոյց՝ ՖԵԼԻՔՍ ՀԱՐՈՒԹԻՆԵԱՆ Փորձեր տեղի պիտի ունենան ամէն Երեւոյթի, առաւօտեան ժամը 11:00ին, «Լեւոն Ծամբ» կեդրոնին մէջ: Արձանագրութեան համար կարելի է դիմել նաեւ՝ հեռ. 03- 243248: ՎԱՐՉՈՒԹԻՆ

ՄԱՀԱԶԴ

Տիկին Վիթորիա Եագուպեան Տէր եւ տիկին Ռաֆիկ Եագուպեան եւ զաւակուներ Տէր եւ տիկին Նազարէթ Եագուպեան եւ զաւակուներ Տէր եւ տիկին Արա Եագուպեան եւ զաւակուներ Տէր եւ տիկին Շահէ Եագուպեան եւ զաւակուներ Տիկին Մաքրուհի Գալալեան եւ դուստրը Տիկին Փրեւզ Եագուպեան եւ զաւակուներ Տիկին Մարի Նըրլաբեան եւ զաւակուներ Տիկին Նելլի Եագուպեան եւ զաւակուներ Տիկին ժորժէթ Եագուպեան եւ զաւակուներ Յակոբ Եագուպեանի դուստրը Տիկին Ազնիւ Ոսկեան եւ զաւակուներ Կարապետ Փարթամեանի զաւակները Տիկին Լուսին Փարթամեան եւ զաւակուներ Տիկին Մարի-Լուիզ Եագուպեան եւ զաւակուներ Տէր եւ տիկին Գառնիկ Եագուպեան եւ զաւակուներ Եագուպեան ընտանիք, Նաճարեան ընտանիք, Գալալեան ընտանիք, Նըրլաբեան ընտանիք, Սեմբրեան ընտանիք, Տարուիչ ընտանիք, Սուվարեան ընտանիք, Գալալեան ընտանիք, Ոսկեան ընտանիք, Փարթամեան ընտանիք եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց ամուսնոյն, հօր, աներհօր, մեծ հօր, եղբոր եւ հարազատին՝

ԲԻԻԶԱԼԵ ԵԱԳՈՒՊԵԱՆԻ

մահին, որ պատահեցաւ Շաբաթ, 6 Դեկտեմբեր 2003ին: Յուզահանդէսը կ'ընդունուի կատարուի Երկուշաբթի, 8 Դեկտեմբեր 2003, ժամը 11:30ին, Ս. Սարգիս եկեղեցոյ մէջ, Պապ Շարքի, Գամակոս: ● Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահազգ: ● Ցաւակցութիւնները կ'ընդունուին 2. Բ. Ը. Միտրեանի «Նազարէթ Եագուպեան» սկումբին մէջ, երեկոյեան ժամը 6:00-9:00, Երեքշաբթի 9, Զորեքշաբթի 10 եւ Հինգշաբթի 11 Դեկտեմբերին:

ԿՈՒՉՈՒԻ

● Ոսկի փայլեցնող (ձիւնի) վարտան մը: Դիմել հեռ. 01- 242549:

ԾԱԽՈՒ ՀՈՂ

● 380 քառ. մետր Սար Եուսէֆ հիւանդանոցի դիմաց: Գին 145,000 \$: ԵՆ. 01 / 566140:

ԱԿՆԱՐԿ

ՏՕՆԱԿԱՆ ՕՐԵՐՈՒ ԼԱԽՕՐԵԱԿԻՆ

ՄՈԹՈՍԻՔԼԻՍԹՆԵՐԸ ՊԵՏՔ ԶԷ ԴԵԳԵՐԻՆ ՄԵՐ ՇՈՒԿԱՆԵՐՈՒՆ ՄԷՁ

Բազմալից մեր սիւնակներուն մէջ անդրադարձած ենք, ընկերութեան հանգիստը խանգարող, բազմաթիւ արկածներու պատճառ եղող, անհասկալի քրոնիկներու ցուցարարող, անկիրք մոթոսիքիսթներուն գործած չարիքներուն:

Թեեւ մասամբ «մեղմացաւ» անոնց խանգարիչ գործունէութիւնը (ու ասիկա պետական եւ քաղաքացիական մակարդակի հետապնդումներուն շնորհիւ) այսուհանդերձ այս «չափելիները», երբեք երեսուն տարեկան, ըստ ժողովրդական գնահատանքին, տակաւին կը շարունակեն գլխացառու ու զգուսնք պատճառով քաղաքացիներուն:

Այս պատմիկները հանոյք կ'անեն իրենց մոթոսիքիսթով, գորաւոր աղմուկ բարձրացնելէ, օրուան որեւէ ժամուն, մինչեւ իսկ կէս գիշերին, քնացած քաղցիկները, մանուկները արթնցնելով, հիւանդներուն սուսկում պատճառելով, անէծքի ու հայիտանքի «մրնոյրտ» ստեղծելով:

Ոմանց մազերը երկարած, կապուած քիւկուրն ի վար, ուրիշներ «ժեղ»ով ցցուն գլուխ մը յարդարած, կը հանդուսնան օր ցերեկով մեր շուկաներուն մէջ՝ Պուրն Համուտի բոլոր անկիւնները բափանցելով (այս պարագային մենք կը խօսինք միայն մեր վիճակէն, քեւ ուրիշ, քիչ մը մեզմէ հեռու շուկաներու մէջ եւս կացութիւնը նոյնն է):

Լիբանանի ներքին գործոց նախարար պրն. Էլիաս Մըր վերջերս պատկերասփիւռային ելոյթ մը ունենալով խստիւ դատապարտեց աղմկարար ու անկիրք մոթոսիքիսթները, եւ հրահանգեց անոնց մոթոսիքիսթները գրաւելու, ու գիրքեր պատճեկ յանձնարել վրայ: Մեր աղմուկ պիտի խրոնդիք մեր քաղերուն պահովութեան եւ հանդարտութեան հսկող պատկան մարմիններէն, ոստիկաններէն, որպէսզի քիչ մը եւս խիստ վերաբերում ունենան այս խանգարող տարրերուն հետ, որպէսզի մեր աղմուկներն ու երիտասարդուհիները հանգիստ «չափինկ» ընեն մեր շուկաներուն մէջ, որոնք գեղեցկորէն գարդարութեան եւ լուսաւորութեան տօնական օրերու նախօրեակին:

ԱԲԱՍԻԱ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՄԱՍՆԱԳԷՏ ՄԸ ԿԸ ԽՕՍԻ ԱՐՑԱԽԵԱՆ ՏԱԳՆԱՊԻ ՄԱՍԻՆ

Փարիզի հայկական դեսպանատան մէջ, 27 Նոյեմբերին, լիագոր դեսպան Եղուարդ Նալպանտեանի հրահանգով, կազմակերպուած էր յատուկ ընդունելութիւն մը, որուն ներկայ գտնուեցան ծերակուտական մը, հայ լրագրողներ, պատմաբաններ, ազգայիններ եւ բարեկամներ: Պարոն դեսպանը ներկայացուց Միջազգային եւ Ռազմագիտական Գարաբերուցութիւններու Կազմակերպութեան ծրագրերը, որոնք կ'աշխատեն Թրանսուս Թիւալի եւ անոր նոր գիրքը, ի հարկէ Ֆրանսերէն: Լեռնային Ղարաբաղի տագնապը, եւ մանր տառերով գրուած՝ Պաշարուած բերդ մը: La crise du Haut-Karabakh, Une citadelle assiégée. Ֆրանսուս Թիւալի դասախօս է Միջազգային եւ Ռազմագիտական յարաբերութիւններու Կազմակերպութեան Գործընկերութեան Գործընկերութեան վարչապետի եւ Պաշտպանութեան միջնորդականի մարտարանի: Ուսումնասիրած է պայքարեան տագնապները, ապա իր ուշադրութեան առարկայ դարձած է Կովկասը: Իր աշխատանքի առաջնորդող մտածումը այն է, որ զիւրանագիտութիւնը լուրջ դժուարութիւններու կը լըրարի, նոյնիսկ մեծ երկիրներուն դիւանագիտութիւնը, ինքնութեան տագնապներու վերաբերող հարցերը լուծելու համար: Պարոն դեսպանը ակնհայտ գոհունակութեամբ ներկայացուց հեղինակը եւ գիրքը: Կարգայ նաեւ արդարագա-

ցախի տագնապը կը մնայ անյոյժ եւ այդ պատճառով իրարու կը հակադրուին Ազգայնական եւ Հայաստան: Ինչպէս դիտել կուտայ Ֆրանսուս Թիւալի, տագնապը պէտք է մոռցնէ որ կ'աշխատեն պատճառով մեռած են 40,000 անձեր, բնակչութեան կարեւոր մէկ տոկոսը տեղահանուած է, հայ եւ ազերի, այժմ կայունութիւն հաստատուած է, բայց տագնապը կը մնայ անյոյժ: Ըստ Ֆրանսուս Թիւալի, այս տագնապին լուծումը ճակատագրական նշանակութիւն ունի շրջանի կայունութեան համար, եւ, հարկ է աւելցնել՝ արեւմտեան Ասիոյ եւ Եւրոպայի յարաբերութիւններուն: Այսինքն, ան հայ եւ թուրք-ազերի սահմանագծումէն անդին կը դառնուի:

Կ'ընդգրկէ, ներքին կամ առանձնուած չէ, հետեւաբար աշխարհի մեծերը կը հետաքրքրէ եւ անոնց համար հայերու կամ ուրիշներու ինքնութեան հարցերը էական չեն, այլ մեծ շահերը, համաշխարհային նպատակներն են: Եւ անխուսափելիորէն կը դառնան աշխարհը հարթեցնելու միտող համաշխարհային շահերը, որուն ախորկ'ընդգրկմանն ժողովուրդներ եւ հեռակարային իմացում ունեցող մտաւորականութիւնը:

Յ. ՊԱՆԵԱՆ

Դեկտեմբեր 2003

Հաստատուած Ֆրանսուս Թիւալի գիրքէն:

Les objectifs de Staline étaient simples: il lui fallait donner satisfaction à la nouvelle Turquie, qui était son alliée diplomatique provisoire, tout en l'empêchant de réaliser sa jonction avec l'Azerbaïdjan. Pour ce faire, Staline confirma l'appartenance du Nakhitchevan à l'Azerbaïdjan et donna le Zanguezour à l'Arménie, qui se voyait ainsi dotée d'une frontière avec l'Iran; mais le Haut-Karabakh fut maintenu sous l'autorité de l'Azerbaïdjan. Le Nakhitchevan devint une république autonome et le Karabakh une région autonome le 7 juillet 1923

(page 43-44).

Bien avant la volonté d'émancipation des Pays baltes, l'incapacité et la myopie de Moscou face aux revendications arméniennes ont déclenché une secousse qui a ébranlé l'ensemble des régions du Caucase, pour se propager ensuite à l'Union soviétique. La crise qui s'est formée dans les années 1987, 1988 et 1989 en Azerbaïdjan a entraîné en peu de temps la chute de l'immense Empire soviétique, par une sorte de septicémie identitaire qui a atteint les différents peuples et les nations de l'Union soviétique. ... Ce n'est pas la crise du Karabakh en elle-même qui a anéanti la "patrie du socialisme", mais on peut toutefois affirmer que sans cette crise et l'expansion des nationalismes qu'elle a suscité, l'URSS existerait peut-être encore (page 12).

ՆՈՒԲԵՐ՝ ԼԵՍԻ ՏՂՈՑ

ԳԱՂԱՓԱՐԻ ԱՆԿԵՂԾ ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐԸ

Ձմեռնամուտի կարծ օրերուն շուտ միջոցով ուշ երեկոյ է: Տուն կը վերադառնամ, մտած եմ մեր փողոցը, ու դրան մուտքին երեք-չորս երիտասարդներ հայերէն կը խօսին: Երկար գրոյց մը չէ անոնց փոխանակածը, այլ՝ կարճ բառեր: Փողոցը լուսաւոր է՝ պատանեկութեան հրաժեշտ տալու տարիքը ունին անոնք: Մէկը շալկած է օրացոյցներու դէպ մը, միւսը որոշում մը կ'ուզէ կարծէք: Երրորդը կը դիմէ ինձի:

- ԼԵՍԻ օրացոյց է, կ'ուզէ՞ք հատ մը.
- Սիրով, - կը պատասխանեմ, եւ կը խնդրեմ, որ հետս տուն մտնէ, որպէսզի...
- Արդէն մեզմէ մէկը ներսն է, կը հանդիպիք անոր: Գունագեղ, գեղատիպ ու նկարագրող պատի օրացոյց մը: Սովորական հարցում մը կ'ուղղեմ տղուն, - Լաւ կը ծախուի՞ օրացոյցը.
- Լաւ է, քիչ մը դժուար...

«Քիչ մը դժուար»: Դժուարութեամբ կը կատարուին ընդհանրապէս լաւ գործերը, - ըսի իւրովի: Տղաքը պիտի չըլնէին այս ուշ երեկոյեան՝ մօտալուտ Նոր Տարուան օրացոյցները ցրուելու: Այս մտածումով սկսայ դարձնել թերթերը: Հ. Յ. Դաշնակցութեան գաղափարական դպրոցին «Ուղեցոյց»ն էր անկասկած: Հերոսներու, նահատակներու նկարներ, լոգունգներ, առաջին էջին վրայ «Պայքարը կը շարունակուի», որուն կը հետեւին ազգային հաւատամբ հաստատող տողեր, մեր գաղափարապաշտ հերոսներուն միտքերէն ցոլթեր:

Թերթերով իւրաքանչիւր ամսուան էջերը, նոյն տան կը մտածեմ փողոցը շրջող տղոց մասին: Մէկը ուսանող, դաս սերտելու ժամը գոհած է վասն գաղափարի տարածման: Օրացոյց մըն է այս, այո, բայց ինչե՞ր խտացուած է անոր 12 էջերուն վրայ: Իւրաքանչիւր ամիս ունի իր խորհուրդը, իր պատգամը, իր թելադրանքը, անցանկին կատարուած սխրագործութեան մը վերլուծը արձանագրուած է կարճ տողերով: Շէնքին աստիճաններէն վեր արագ-արագ բարձրացող տղուն մասին կը մտածեմ: Ով գիտէ քանի՞ սանդուխ բարձրացաւ եւ պիտի բարձրանայ դեռ, մինչեւ որ սպառնէ դէպ օրացոյցներուն: Հիմա պարտականութեան վրայ են անոնք: Զոհողութիւն մըն է այս՝ յանուն գաղափարի հաւատարմութեան: Բայց ով գիտէ ինչպիսի հայերու այ կրնան հանդիպիլ անոնք, արհամարհանքի, այպանումի, որովհետեւ ունինք այսօր «սքանչելի» պատճառ-պատրուակ, թէ տնտեսական տագնապ կայ, եւ օրացոյցներ կը վաճառուին բազմազոյն ու բազմատեսակ:

Դեռ երէկ յսած էի գունագեղ պատմութիւնները անտրամադիր մարդոց. դուրս կը բախէ ԼԵՍԱԿԱՆ մը օրացոյց մը ծախելու հայ ընտանիքի մը: Հազիւ դուրս բացուած, մանչուկ մը կը բանայ դուրս, իսկ տան ներքեւ մամախն բարձրածայն թելադրեց մը.

- Ըսէ որ տունը մարդ չկայ...
Կնոջ մը ձայնը լսող պատանին «տեսակ մը» կ'ըլլայ, բայց կը շարունակէ հաւատալ իր առաքելութեան. թէ իր ծախած օրացոյց մը չէ միայն, այլ ամբողջական գաղափար հայ ժողովուրդին, առանց որուն փուլ պիտի գան կառույցները հոգեկան, գոյութիւնը հայկական:
Կնոջ ձայնը լսող ԼԵՍԱԿԱՆ կ'ուզէ կէս կատակ-կէս շիտակ պատասխան մը տալ ու հեռանալ.
- Ըսէ մօրդ, որ վաղը տունը մեզ սպասէ, կրկին պիտի գանք...

Է՛հ, կը պատահի: Ու մեղքը բեռնուցինք տնտեսական տագնապին, որ իր տխուր երեսին հետ երբեմն «հանելի» առեւտուր այ կը ստեղծէ:

Լիբանանի երիտասարդական Միութիւնը իր շարքերուն մէջ ունի հաւատաւոր տղաք ու աղջիկներ, որոնք յանձն առած են շարունակել պայքարը, պահպանելու համար մեր գոյութիւնը օտարութեան փերիւնը: Անոնք պիտի չընկրկին ոչ մէկ դասալքութեան դիմաց, պիտի դիմաւորեն սիրով դուռ բացող մեր հայերն ու մայրերը: Անոնց գիշերային այս «ընթացաւոր» թաղէ թաղ, փողոցէ փողոց պիտի շարունակուի, որովհետեւ առանց նոյնիսկ նման տղոց, մենք ազգովին պիտի դադրինք հայրէն չնչելէ, պիտի դիմենք դէպի ձուլում: Կեցցեն Հ. Յ. Դաշնակցութեան հիմնադիր հսկաներուն բացած ճանապարհէն քալող, ազգաչին երթը շարունակող մեր բոլոր երիտասարդները, եւ այսօր, այս քանի մը տողերը մեզ գրելու հրահրող ԼԵՍԱԿԱՆները:

ՇԱՆՆԱԴՈՒՄՏ

5 Դեկտեմբեր 2003

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՂԻՇԷ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ ՔՈՒՆԸՐ

Ձեզ կը հրաւիրու այցելելու իր կազմակերպած ԿԱՂԱՆԴԻ ՊԱՋԱՐԸ

«ՍԻՐԱՆ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ» հանդիսարահին մէջ: Պիտի վաճառուին Կաղանդի յատուկ զարդեր, ծածկոցներ եւ մոմեր, խմիչք, մրգեղէն, խաղալիք եւ բազմազան նուրբեր:

Բացում՝ 16 Դեկտեմբեր 2003, ժամը 11:00Ժն: Պազարը բաց պիտի մնայ մինչեւ Դեկտեմբեր 27, ամէն օր բացի Դեկտեմբեր 25էն ժամը 10:00էն 17:00:

Advertisement for 'ՆՈՒՄԵՐ' magazine. Features a photo of a man in a cap and text: 'ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ' and 'ՆՈՒՄԵՐ' in large letters. Below the photo: 'ՃԱՇԿԵՐՈՅԹ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ' and 'Երկուշաբթի, 5 Յունուար 2004ի, երեկոյեան ժամը 9:30էն սկսեալ, BIEL PAVILLON ROYAL արահին մէջ: ԵՐԳԱՀԱՆԴԷՍ Երեքշաբթի, 6 Յունուար 2004, երեկոյեան ժամը 7:30ին UNESCO արահին մէջ: ՏՈՍՏԵՐԸ ԿԸ ՎԱՃԱՈՒՆՆ Օbelix գրախանութ, Ալթիլիապ - Promenade Զալքա Գամազգայինի «Լեւոն Շանթ» կեդրոն Գամազգայինի գրախանութ Տիւրքոթք Geka - Սթիւտիո Վաչէ, Գաճըն:

Advertisement for VOSKETAR Bookstore. Features the text 'Գրատուն ՈՍԿԵՂԱՐ VOSKETAR Bookstore' and 'ՈՍԿԵՂԱՐ' with an illustration of a horse. Below: 'Մանկական ԱԲԳ եւ հեքիաթներ: Հոշակատր բառարաններ Oxford, Longman, Larousse: Երազներու բանալի նոր լոյս տեսած Երազահան, հոգեբանական եւ հոգեվերլուծական տրուակներով: Պուրճ Գամուտ, Ս. Փրկիչ եկեղեցւոյ կից, Գեռ.: 01/264750 E-mail: vosketar@yahoo.com'

ՀԱՅ ԴԱՏ

ՀԱՅ ԴԱՏ

ԱՋՐՊԵՅՃԱՆԱԿԱՆ ԽԵՂԿԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ...

ԱՆԱՏԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅ ԲԵԿՈՐՆԵՐ

... ՍԿՍԵԱՆ՝ ՆԱԽԱԳԵՆ

Ազրպեյճանի նախագահ Իլհամ Ալիևն 4 Դեկտեմբերին հանդիպում մը ունեցաւ ՄԱԿի գլխաւոր քարտուղարի տեղակալ եւ կազմակերպութեան թմրեցուցիչներու եւ ոճիւրներու գրասենեակի գործադիր տնօրէն Անթոնի Մարիա Քոսթայի հետ: Հանդիպումին ընթացքին Իլհամ Ալիևն միջազգային համայնքին-կողմէ ուղղակի է շարաքաղի տարածքին քննութիւններ կատարելու «հարեկալի» ճամբարներու գոյութեան եւ թմրեցուցիչներու հետքեր յայտնաբերելու նպատակով: «ՄԱԿն ու միջազգային միւս կազմակերպութիւնները պէտք է ճշմունք քննարկեն Հայաստանի վրայ, որ վերջինս կարելիութիւն ստեղծէ ստուգումներ կատարելու միջազգային ճանաչում չունեցող շարաքաղի մէջ: Շարաքաղի մէջ տեղի ունեցող գործընթացները ապառնայիք կը ներկայացնեն ամբողջ շրջանին համար», ըսաւ Ալիևն՝ աւելցնելով, որ ըստ Ազրպեյճանի կառավարութեան ունեցած տեղեկութիւններուն, շարաքաղ թմրեցուցիչներու փոխադրութեան տարանցիկ երկիր մը դարձած է:

ԱՋՐՊԵՅՃԱՆՑԻՆԵՐԸ ՊԱՏԵՐԱԶՍ ՅԱՅՏԱՐԱՐԱԾ ԵՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՕՂԻՒՑ ԴԵՍ...

«Երկիր» կը հաղորդէ, թէ Ազրպեյճանի իշխանութիւնները, եւ մասնաւորաբար՝ գիւղատնտեսութեան նախարարութիւնը կը պատրաստուին բողոք ներկայացնել Հայաստանի դէմ՝ պատճառաբանելով, որ շարաքաղի մէջ արտադրուող եւ արտահանուող խմիչքներուն վրայ կը նշուի արտադրութեան վայրի ոչ ճշգրիտ հասցէն:

Ազրպեյճանի գիւղատնտեսութեան նախարարութեան աշխատակից էլ պարոս Սալիբալի «էխօ» թերթին յայտարարած է, որ յայտնի կային ԱՊՀի երկիրներուն մէջ պատրաստուող խմիչքներուն հաւաքոյթին ժամանակ Ազրպեյճանի պիտի յայտարարէ Հայաստանի նկատմամբ իր բողոքին մասին:

Ազրպեյճանի գիւղատնտեսութեան նախարարութեան աշխատակիցներուն կարծիքով, այս հարցին պէտք է արձագանգէ Ազրպեյճանի արտաքին գործոց նախարարութիւնը, որովհետեւ «այս երեւոյթները կը կրեն զուտ քարոզչական բնոյթ»:

«ՂԱՐԱԲԱՂԻ ԱԶԱՏԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ»Ը ՈՒՒՍԻՈՅ ՍԵՋ ՆՈՐ ՍԱՆԱՃԻՂԵՐ ՊԻՏԻ ԲԱՆԱՅ...

Անցնող ամսուան ընթացքին «Ղարաբաղի ազատագրութեան կազմակերպութիւնը Ռուսիոյ մայրաքաղաք Մոսկուայի, ինչպէս նաեւ ռուսական թուլա քաղաքին մէջ նոր մասնաճեղքներ բացաւ: Սակայն, ըստ երեւոյթին, կազմակերպութիւնը տակաւին բաւարարուած չէ ռուսական տարածքին վրայ իր ունեցած մասնաճեղքներով: Արդարեւ, «Ասա Իրատա» լրատու գործակալութիւնը վերոյիշեալ լուրը հաղորդելով կը նշէ, թէ կազմակերպութեան նախագահ Աբրահիմ Իսահանովն է, որ կազմակերպութիւնը կը մտադրէ 2004ին ռուսական 20 այլ քաղաքներու մէջ մասնաճեղքներ հիմնել: Նակի ըսած է, թէ ծրագիր կայ նաեւ յառաջիկայ տարուան Մարտին Ռուսիոյ մէջ «Ղարաբաղի տագնապը եւ Սփիւռք» նիւթով հարցազրոյց կազմակերպել:

Ան յայտնած է, թէ Ռուսիոյ ազրպեյճանական գաղութին նկատմամբ կազմակերպութիւնը նախաձեռնած է Մոսկուայի մէջ հիմնել Ղարաբաղի միջազգային ֆոնտ մը, որուն դրամատնային հաշիւները պիտի պահուին Գերմանիոյ մէջ:

Նշենք, որ վերջերս Նակի Մոսկուայի Փեթրոպոլսի մէջ կայացուցած էր կազմակերպութեան միջազգային անկումը: Նախագահ Աբրահիմ Իսահանովը իր խոսքերէն յարտաքին գործոց նախարարութեան եւ ՄԱԿի ներկայացուցչութեան շէնքերուն առջեւ՝ պահանջելով, որ ազդեցիկ քայլեր առնուին՝ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապին լուծման համար:

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿՈՂՄԷ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՃԱՌՈՒԱԾ ԶԷՆՔԵՐԸ ԱՆԳՈՐԾԱԾԵԼԻ ՈՒ ՀԻՆ ԵՆ

Կ'ԸՍԷ ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ ԱԶՐՊԵՅՃԱՆԻ ԴԵՍՊՈՒՆԸ

Ռուսիոյ մէջ Ազրպեյճանի դեսպան Ռամիզ Ռեզայեւ «էմ. փ. էյ» լրատու գործակալութեան յայտնած է, թէ Ռուսիոյ կողմէ մէկ միլիոն տոլարի գէնքերու Հայաստանին ապօրինի վաճառքին շուրջ բացուած քննութիւնը աւարտած է: Ըստ դեսպանին, քննութիւնը ցոյց տուած է, թէ վաճառուած գէնքերը անգործած են եւ հին են:

Անդրազառնայով Ռուսիոյ պաշտպանութեան նախարար Սերգէյ Իվանովի այն յայտարարութեան, թէ Ռուսիա պիտի ընդլայնէ Հայաստանի հետ գիտնորական համագործակցութիւնը եւ պիտի վերաորակաւորէ Հայաստանի մէջ ռուսական իր խարիսը, Ռամիզ Ռեզայեւ յայտնած է, թէ Ազրպեյճանի արտաքին գործոց նախարարութիւնը համապատասխան բողոք հրապարակած է այս հարցին շուրջ, զոր նաեւ արժարծած է Ազրպեյճանի եւ Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարներու հանդիպումին ընթացքին:

ՎԵՅԵՐՈՐԳ ՇՐՋԱՆ (1980 - 1990)

Քրտական միջավայրերուն մէջ վերապրող, քրտական կենցաղ վարող հայութիւնը թրքացնելու փորձերը ապարդիւն կ'անցնէին՝ թերեւս այն պատճառով, որ թրքացման ալիքները անմիջակաւ նորէն կը բախէին առաջին հերթին ինքնին քրտական հակազդեցութեան եւ դիմադրութեան վահանին: Այդ իմաստով, աւելի հաշուարկուած եւ համակարգուած քայլերով կը բնորոշուի զօր. Քենան է վրէժնի գլխաւորած իշխանութիւններու վարած հակահայ ռազմավարութիւնը այս շրջանին, երբ թրքացման քաղաքական-նութեան փոխարէն, առաւելաբար որդեգրուեցաւ իսլամացման քաղաքականութիւնը:

Ակար գիւղի (Հարենտ, Սիւրթի մօտակայքը) շուրջ 600 հայ բնակչութեան իսլամացումը, 1983ի ամբար, լաւագոյն փաստը կարելի է նկատել այս կապակցութեամբ (16):

Իսլամացման քաղաքականութեան առընթեր, ամբողջ Անատոլիոյ, եւ յատկապէս՝ արեւելեան տարածքներուն մէջ եւս կարգադրուած է հակաաւատապետական դրոյթը, որ մեծապէս ազդած է Անատոլիոյ հայութեան վրայ: Այսպէս, քիւրտ աւատապետական աւանդական օճախներուն մէջ ստրուկի կարգավիճակ ունեցող հայ «Փլա»ները կը պաշտպանուէին իրենց քիւրտ աւատապետ «աղա»ներուն միջոցով՝ ընդգծմամբ ամէն տեսակի սպառնացող արտաքին ազդակներու (17): Մեծ աւատապետական յարաբերութիւններու քաղաքական պատճառով, երէկուան հայ «Փլա»ները այլուստեան վարակուեցան մշակի կարգավիճակով աշխատանքի անցնելի, քիւրտ միջին գիւղացիութեան մօտ, ինչ որ մեծապէս խոցելի կը դարձնէր գիւղացիները՝ հասարակական կրօնական եւ միջին իսկ ֆիզիքական առումով: Անա իւրայատուկ այդ հասարակական կացութիւնն ալ իր հերթին բացասական հետք ձգած է Անատոլիոյ հայութեան արտահոսքին վրայ:

Թրքահայ մամուլի էջերուն մէջ յաճախ կարելի է հանդիպել 60ական եւ 70ական թուականներուն Մալաթիա, Սասուն, Սեբաստիա կամ Երզնկայի ծնած, 80ականներուն հասարակական կենք թեւակոխած եւ Պոլսի հաստատուած հայերու անձնական կենսագրականներուն, որոնք այսպէս թէ ապաստանած են անձ մը՝ նկատագրելով իր փախուստը, ի միջի այլոց, կ'ըսէ. «Ես Սիւրթ շրջանի xxx գիւղից եմ: Մայրս հայազգային էր եւ ի վիճակի չէր քայլելու: Փախած եմ 1994ին: ... Բանակը եկաւ 1992ին: Մենք կատարեցինք այն բոլոր պարտաւորութիւնները, զորս պահանջած էին բանակայինները: Անոնք կարգադրեցին փայտ տրամադրել՝ նստիկաններու կայան չի նշելու համար: Մենք փայտ տրամադրեցինք: Նաեւ հաց տուինք անոնց: Յաճախ կը լուսայինք անոնց հպուստանները: Անոնք իսկուրէն մեր այգիներէն: 1994ին անոնք մեզ ստիպեցին միասնաբար գիւղի գործասին: Մեր գիւղի աւելի քան 80 տուն ունեցող բնակչութեան միայն մէկ անձնակազմը...

Քրտական հարցը, որ 1984 թուականին Ապտիւլ-յիս Օճայանի ղեկավարութեամբ գինեալ պայքարի նոր փուլ մտած էր, թուրք քաղաքական վերահսակի դարձեալ յանգեցող հարցի բիրտ՝ աւանդական հանգրեցումն է:

Քենան է վրէժնի գիւղտուրական իշխանութիւններուն ժամանակէն՝ 1984ին սկսեալ՝ «Ես յատկապէս» 90ական թուականներուն ընթացքին, թրքական բանակը աւերած կամ այրած է 2-3 հազար գիւղեր եւ գիւղականեր՝ Անատոլիոյ արեւելեան գաւառներուն մէջ, եւ տեղահանած է շուրջ երեք միլիոնի հասնող բնակչութիւն:

Մարդկային իրաւունքներուն առնչուող տեղեկագիրքի մը մէջ մատնանշուած շրջաններուն ի տես թուանցիլի (Տերսիմ), Պինկէօլ, Տիւրպեթի (Տիգրանական), Մարտին, Պարթման, Պիթիլիս (Բարդէշ), Սիւրթ (Սիւրթ), Սիւրաբ, Վան եւ Հաքքարի), հայ թուրքի, թէ Անատոլիոյ կազմակերպուող ալ անմասն չէ մնացած թրքական բանակի այս համընդհանուր բարբարոսութենէն (23):

Միացեալ Նահանգներու «Ապաստանածներու համար կոմիտէ»ի միջոցով հրապարակուած այլ տեղեկագիրքի (24) մը մէջ, ապաստանած անձ մը՝ նկատագրելով իր փախուստը, ի միջի այլոց, կ'ըսէ. «Ես Սիւրթ շրջանի xxx գիւղից եմ: Մայրս հայազգային էր եւ ի վիճակի չէր քայլելու: Փախած եմ 1994ին: ... Բանակը եկաւ 1992ին: Մենք կատարեցինք այն բոլոր պարտաւորութիւնները, զորս պահանջած էին բանակայինները: Անոնք կարգադրեցին փայտ տրամադրել՝ նստիկաններու կայան չի նշելու համար: Մենք փայտ տրամադրեցինք: Նաեւ հաց տուինք անոնց: Յաճախ կը լուսայինք անոնց հպուստանները: Անոնք իսկուրէն մեր այգիներէն: 1994ին անոնք մեզ ստիպեցին միասնաբար գիւղի գործասին: Մեր գիւղի աւելի քան 80 տուն ունեցող բնակչութեան միայն մէկ անձնակազմը...

պատրիարքարանի Սուրբ Խաչ դպրեմանքը... (19):

- Ագնիլ էօզսուլաք. ծնած է 1963ին Ամասիոյ կիւմիւլհանգի գաւառակը: Նախնական ուսումը ստացած է Պազըր գիւղի Տատեան վարժարանին մէջ... (տե՛ս) (19):

- Մելիսէ Պէլլէրեան. ծնած է 1958ին, էրզինճան (Երզնկա): Աւարտած է Երզնկայի Աղլիանց վարժարանը... (20):

- Էտիպ Թէմէլճի. ծնած է 1969ին, Տիգրանակերտ: Աւարտած է պատրիարքարանի Սուրբ Խաչ դպրեմանքը... (21):

- Վահէ Գուլոյումճու. ծնած է 1968ին, Ամասիոյ թիւրք այս շրջանին, երբ թրքացման քաղաքական-նութեան փոխարէն, առաւելաբար որդեգրուեցաւ իսլամացման քաղաքականութիւնը:

- Արամ Տեմիր. ծնած է 1964ին, Սասուն: Ներկայիս Ս. Փրկիչ Ազգային հիւանդանոցի հոգաբարձութեան անդամ է... (22):

ԵՕԹՆԵՐՈՐԳ ՇՐՋԱՆ (1990 - 2000)

Քրտական հարցը, որ 1984 թուականին Ապտիւլ-յիս Օճայանի ղեկավարութեամբ գինեալ պայքարի նոր փուլ մտած էր, թուրք քաղաքական վերահսակի դարձեալ յանգեցող հարցի բիրտ՝ աւանդական հանգրեցումն է:

Քենան է վրէժնի գիւղտուրական իշխանութիւններուն ժամանակէն՝ 1984ին սկսեալ՝ «Ես յատկապէս» 90ական թուականներուն ընթացքին, թրքական բանակը աւերած կամ այրած է 2-3 հազար գիւղեր եւ գիւղականեր՝ Անատոլիոյ արեւելեան գաւառներուն մէջ, եւ տեղահանած է շուրջ երեք միլիոնի հասնող բնակչութիւն:

Մարդկային իրաւունքներուն առնչուող տեղեկագիրքի մը մէջ մատնանշուած շրջաններուն ի տես թուանցիլի (Տերսիմ), Պինկէօլ, Տիւրպեթի (Տիգրանական), Մարտին, Պարթման, Պիթիլիս (Բարդէշ), Սիւրթ (Սիւրթ), Սիւրաբ, Վան եւ Հաքքարի), հայ թուրքի, թէ Անատոլիոյ կազմակերպուող ալ անմասն չէ մնացած թրքական բանակի այս համընդհանուր բարբարոսութենէն (23):

Միացեալ Նահանգներու «Ապաստանածներու համար կոմիտէ»ի միջոցով հրապարակուած այլ տեղեկագիրքի (24) մը մէջ, ապաստանած անձ մը՝ նկատագրելով իր փախուստը, ի միջի այլոց, կ'ըսէ. «Ես Սիւրթ շրջանի xxx գիւղից եմ: Մայրս հայազգային էր եւ ի վիճակի չէր քայլելու: Փախած եմ 1994ին: ... Բանակը եկաւ 1992ին: Մենք կատարեցինք այն բոլոր պարտաւորութիւնները, զորս պահանջած էին բանակայինները: Անոնք կարգադրեցին փայտ տրամադրել՝ նստիկաններու կայան չի նշելու համար: Մենք փայտ տրամադրեցինք: Նաեւ հաց տուինք անոնց: Յաճախ կը լուսայինք անոնց հպուստանները: Անոնք իսկուրէն մեր այգիներէն: 1994ին անոնք մեզ ստիպեցին միասնաբար գիւղի գործասին: Մեր գիւղի աւելի քան 80 տուն ունեցող բնակչութեան միայն մէկ անձնակազմը...

թիւն միացաւ գործասուին: ... Ջինուորները եկան մեր տունը: Անոնք կարեցին մեր մուտքի դուռը: ... Ջինուորները ինծի կ'ամբաստանէին Քիւրտիստանի Աշխատաւորական կուսակցութեան (ԲԱԿ) օժանդակելու յանցանքով եւ կ'ըսէին, որ ես հայ եմ: Ի հարկէ մայրս քրիստոնեայ է: ... Եթէ ես միացած ըլլայի գործասուին, այժմ հանգիստ կենք կ'ունենայի: Իմ նախնիներս պարտադրուեցան հայկական քրիստոնէութեան կրօնափոխուիլ իսլամի: Իսկ ներկայիս թերեւս ամէն ինչ լաւ կ'ըլլար, եթէ քիւրտի փոխարէն դառնայի թուրք: ... Նախնիներեցի փախիլ xxxէն: ... Տանս բանակին յանձնեցի քրիստոնեայ կնոջ մը: Բայց մեկնումէս ետք, գիւղի գործարար թալանած էր տունս եւ վերցուցած՝ թանկարժէք իրեղէնը: Խնդրած եմ քրիստոնեայ կրակներէս, որ նորէն փրակն տունս: ... Չէք կրնար պատկերացնել, թէ ինչքան կարօցած եմ մեր տունը» (ապաստանուածի ինքնութիւնը եւ պատկան գիւղի անունը չեն մատնանշուած բնագրի մէջ թերեւս անվստահութեան նկատառումներով - Կ.Ու.):

Թիւրք գիւղի (Հարենտ, Սիւրթի մօտակայքը) շուրջ 600 հայ բնակչութեան իսլամացումը, 1983ի ամբար, լաւագոյն փաստը կարելի է նկատել այս կապակցութեամբ (16):

Իսլամացման քաղաքականութեան առընթեր, ամբողջ Անատոլիոյ, եւ յատկապէս՝ արեւելեան տարածքներուն մէջ եւս կարգադրուած է հակաաւատապետական դրոյթը, որ մեծապէս ազդած է Անատոլիոյ հայութեան վրայ: Այսպէս, քիւրտ աւատապետական աւանդական օճախներուն մէջ ստրուկի կարգավիճակ ունեցող հայ «Փլա»ները կը պաշտպանուէին իրենց քիւրտ աւատապետ «աղա»ներուն միջոցով՝ ընդգծմամբ ամէն տեսակի սպառնացող արտաքին ազդակներու (17): Մեծ աւատապետական յարաբերութիւններու քաղաքական պատճառով, երէկուան հայ «Փլա»ները այլուստեան վարակուեցան մշակի կարգավիճակով աշխատանքի անցնելի, քիւրտ միջին գիւղացիութեան մօտ, ինչ որ մեծապէս խոցելի կը դարձնէր գիւղացիները՝ հասարակական կրօնական եւ միջին իսկ ֆիզիքական առումով: Անա իւրայատուկ այդ հասարակական կացութիւնն ալ իր հերթին բացասական հետք ձգած է Անատոլիոյ հայութեան արտահոսքին վրայ:

Քրտական հարցը, որ 1984 թուականին Ապտիւլ-յիս Օճայանի ղեկավարութեամբ գինեալ պայքարի նոր փուլ մտած էր, թուրք քաղաքական վերահսակի դարձեալ յանգեցող հարցի բիրտ՝ աւանդական հանգրեցումն է:

Քենան է վրէժնի գիւղտուրական իշխանութիւններուն ժամանակէն՝ 1984ին սկսեալ՝ «Ես յատկապէս» 90ական թուականներուն ընթացքին, թրքական բանակը աւերած կամ այրած է 2-3 հազար գիւղեր եւ գիւղականեր՝ Անատոլիոյ արեւելեան գաւառներուն մէջ, եւ տեղահանած է շուրջ երեք միլիոնի հասնող բնակչութիւն:

Մարդկային իրաւունքներուն առնչուող տեղեկագիրքի մը մէջ մատնանշուած շրջաններուն ի տես թուանցիլի (Տերսիմ), Պինկէօլ, Տիւրպեթի (Տիգրանական), Մարտին, Պարթման, Պիթիլիս (Բարդէշ), Սիւրթ (Սիւրթ), Սիւրաբ, Վան եւ Հաքքարի), հայ թուրքի, թէ Անատոլիոյ կազմակերպուող ալ անմասն չէ մնացած թրքական բանակի այս համընդհանուր բարբարոսութենէն (23):

Միացեալ Նահանգներու «Ապաստանածներու համար կոմիտէ»ի միջոցով հրապարակուած այլ տեղեկագիրքի (24) մը մէջ, ապաստանած անձ մը՝ նկատագրելով իր փախուստը, ի միջի այլոց, կ'ըսէ. «Ես Սիւրթ շրջանի xxx գիւղից եմ: Մայրս հայազգային էր եւ ի վիճակի չէր քայլելու: Փախած եմ 1994ին: ... Բանակը եկաւ 1992ին: Մենք կատարեցինք այն բոլոր պարտաւորութիւնները, զորս պահանջած էին բանակայինները: Անոնք կարգադրեցին փայտ տրամադրել՝ նստիկաններու կայան չի նշելու համար: Մենք փայտ տրամադրեցինք: Նաեւ հաց տուինք անոնց: Յաճախ կը լուսայինք անոնց հպուստանները: Անոնք իսկուրէն մեր այգիներէն: 1994ին անոնք մեզ ստիպեցին միասնաբար գիւղի գործասին: Մեր գիւղի աւելի քան 80 տուն ունեցող բնակչութեան միայն մէկ անձնակազմը...

Քրտական հարցը, որ 1984 թուականին Ապտիւլ-յիս Օճայանի ղեկավարութեամբ գինեալ պայքարի նոր փուլ մտած էր, թուրք քաղաքական վերահսակի դարձեալ յանգեցող հարցի բիրտ՝ աւանդական հանգրեցումն է:

Քենան է վրէժնի գիւղտուրական իշխանութիւններուն ժամանակէն՝ 1984ին սկսեալ՝ «Ես յատկապէս» 90ական թուականներուն ընթացքին, թրքական բանակը աւերած կամ այրած է 2-3 հազար գիւղեր եւ գիւղականեր՝ Անատոլիոյ արեւելեան գաւառներուն մէջ, եւ տեղահանած է շուրջ երեք միլիոնի հասնող բնակչութիւն:

դրութեան մէջ: Թրքական պաշտօնակազմ աղբիւրներուն մէջ կը ճշուի, որ 1984-1987 երեք տարիներու ընթացքին, 2400 գիւղեր եւ 1500 գիւղական ամբողջութեամբ կամ մասնակիօրէն դատարկուած են քանակութեամբ: 2-3 միլիոն քիւրտեր տեղահանուած են:

«... 1995 թուականի Ապրիլ 27ին, թրքական քաղաքի ուժերը այրած են Պաթման շրջանի Սասուրի գիւղերը, Արտաքին Սերպիքան (Ալտընըք), Փիլմիսը (Ենի Չաքմաք) եւ Հեյլիզ (Քափլի): Բնակիչները նախապէս թոնի տեղահանուած են իրենց տուններէն...»

24- «THE WALL OF DENIAL: Internal Displacement In Turkey», U.S. Committee of Refugees, Նոյեմբեր 1999, էջ 14-15.

www.refugees.org/news/press_releases/1999/turkishpaper.pdf

Կ. Մ.

ԹԻՖԼԻՍ ԿՐԵԱՅ ՂԱՐԱԲԱՂՑԻՆԵՐՈՒՆ ԿՐԱՍԱՆ ՄՈՒՏՔԸ ԱՐԳԻԼԵԼ

ԿԸ ԳՐԷ «ԷՆՕ»

«Արմէնիքիս» կը հաղորդէ, թէ «Պուրճանած է - Դեմոկրատներ» դաշինքի առաջնորդներէն Թաթո Թեքելի լաչվիլի ազրպեյճանական «էխօ» թերթին տուած հետազոտողական հարցազրոյցին մէջ յայտարարած է, թէ՛ «միանգամայն հաւանական» է, որ Վրաստան որոշում ընդունի՝ Լեռնային Ղարաբաղի

ԿԵՆՍՈՒՆՈՐՏԱՅԻՆ

ԸՆԴՀԱՆՐԱՊԵՏԱՆԻ ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆԸ ՇԱՏ ԱՒԵԼԻ ԿԸ ՍՊԱՌԷ ՔԱՆ ԻՆՉ ՈՐ ԵՐԿՐԱԳՈՒՆԴԸ ԿՐՆԱՅ ՏԱԼ

Ընդհանրական անօթի տնտեսութիւնը երկրագունդին բնական հարստութիւնները կ'ուտէ շատ աւելի արագ համեմատութեամբ քան անոնց վերանորոգումը, կ'ըսէ կենսոլորտի ամբերկացի մասնագէտ Լեւոն Պրաունը: «Դէպի մթնոլորտ բնածխական կազ կ'արձակենք շատ աւելի արագօրէն քան ինչ որ երկրագունդը կրնայ ներծծել, ստեղծելով ջերմանոցի ազդեցութիւն մը», կը յայտնէ Պրաունը, որ Ուաշինգթոնի գտնուող երկրագունդի Քաղաքականութեան հիմնարկին նախագահն ու հիմնադիրն է: Ան իր յայտնաբերումները հրատարակած է ՄԱԿի կողմէ ֆինանսաւորուած գիրքի մը մէջ:

Պրաունը կը զգուշացնէ, թէ ներկայիս տնտեսական արտադրութիւնները հիմնուած են «ծառեր կտրելու վրայ» աւելի արագ քան անոնց աճը, ստորերկրեայ ջուրերը չափազանցուած ձեւով գործածելու եւ գետերը չորցնելու վրայ: Ան կ'ըսէ, որ հողի մաշումը ընդհանուր առմամբ շատ աւելի մեծ տարողութիւն ունի քան նոր հողերու կազմութիւնը: «Ովկիանոսներէն ձուլ կ'առնենք շատ աւելի արագ քան ձուլեցող հայթայթումը», կը յայտնէ ան:

«Կը ստեղծենք պղպշակային տնտեսութիւն մը, որուն արտադրութիւնը արուեստական օրէն կ'ընդլայնի, երկրագունդին բնական հարստութիւնները նուազեցնելով», կ'ըսէ Պրաունը իր գիրքին մէջ:

Ան դիտել կու տայ, որ ամէն տարի «պղպշակաւ աւելի կը մեծնայ, մինչ մեր կողմէ երկրագունդին դրած պահանջները կ'ընդարձակուին: Մեր սերունդին համար մարտահրաւէրը ընդհանրական տնտեսական պղպշակը նուազ ունած դարձնելն է, որպէսզի անիկա չայայթի», կ'ըսէ մասնագէտը:

Ան կը զգուշացնէ, որ

եթէ «տնտեսական ընդհանրական պղպշակը» պայթի, ամբողջ աշխարհը պիտի ազդուի: Պրաունի համաձայն, անմիջապէս իսկ քաղաքական քայլերու պէտք է զիմուի՝ ջուրի սպառումները նուազեցնելու համար: Ան նաեւ կ'առաջարկէ կառավարութիւններու, որ ճարտարապետութեան արտանետումները նուազեցնեն:

ԶԲՕՍԱՇՐՋՈՒԹԻՒՆԸ ԸՆԿՐԱԳՈՒՆԴԸ ԿԵՆՍՈՒՆՈՐՏԱՅԻՆ

Միւս կողմէ, Սեպտեմբերին հրատարակուած ուսումնասիրութիւն մը կը յայտնէ, թէ համաշխարհային զբօսաշրջութեան մեծ բարգաւաճումը հսկայ վտանգներ կը սպառնայ երկրագունդին, ամէնէն զգալուն շրջապատերուն: ՄԱԿի Կենսոլորտի Ծրագիրին (ԵՈՒՆԵՓ) եւ «Քոնսերվեյշն Ինթերնեյշնլ (ՍԻ. Ա.) կազմակերպութեան կողմէ պատրաստուած ուսումնասիրութիւնը կ'ըսէ, որ 1990էն 2000 զբօսաշրջութիւնը աւելի քան 100 առ հարիւրի աճ արձանագրած է աշխարհի «կենսապայծառութեան տաք կէտերուն մէջ», որոնց կարգին են օրինակ արեւադարձային Անտանները եւ Արեւմտեան Ափրիկէի կարգ մը անտառները:

Մի. Ա. կ'ըսէ, որ 25 շրջաններ, որոնք կ'ընդգրկեն իրենց ծննդավայրը տեղեկներուն յատուկ թուումը 35 առ հարիւրը: «Տաք կէտերը» երկրագունդին ցամաքային շրջաններուն միայն 1,4 առ հարիւրը կը ներկայացնեն եւ անոնց բոլոր մեծ համեմատութեամբ փոփոխութիւն կրած է մարդկային գործունէութեան պատճառով:

Երկու կազմակերպութիւններուն համաձայն, անցնող տասնամեակին, զբօսաշրջութիւնը աւելի քան 200 առ հարիւրի աճ արձանագրած է Լատին եւ Քարիբիկ մէջ, մօտաւորապէս 500 առ հարիւրի՝ Հարավային Ափրիկէի մէջ, եւ աւելի քան 300 առ հարիւրի՝ Պրագիրի, Նիքարակուայի եւ Էլ Սալվադորի մէջ:

Տեղեկագիրը պատրաստողներէն Քոսթա Նորիսթ կ'ըսէ, որ կենսոլորտային իմաստով զգալուն շրջաններու մէջ զբօսաշրջութեան բարգաւաճումը յաճախ մեծ վնասներ կը հասցնէ անոնց գլխաւոր գրաւութեան՝ կենսոլորտին:

Տեղեկագիրը կը նշէ Միքսիկոյի Քանչուեյի կղզին, ուր Սեպտեմբերին տեղի ունեցած էին համաշխարհային առևտուրի բանաձևային ընդունումը, որ հոն զբօսաշրջութիւնը ժխտական ազդեցութիւն ունեցած է կենսոլորտի վրայ:

Նախ քան զբօսաշրջային կեդրոն ըլլալը՝ 1970ական թուականներուն, միայն 12 ընտանիքներ կ'ապրէին Քանչուեյի կղզիին վրայ, կ'ըսէ անիկա:

Ներկայիս կղզին տարեկան 2,6 միլիոն զբօսաշրջիկ կ'ընդունի, ներքին անտառներուն ծառեր կտրուած են եւ մօտակայ բնակարանային շրջաններուն մէջ, բնակչութեան աղտոտ ջուրերուն 75 առ հարիւրը անփոփոխ կը պահուի:

Զբօսաշրջութիւնը յաճախ կը նկատուի մարդ մը, որմէ կենսոլորտը կրնայ օգտուի՝ ստեղծելով աշխատանքային նոր առիթներ դիտական աղբաւտ համայնքներու համար, որոնք այլապէս տեղական բնական հարստութիւնները պիտի օգտագործէին զոյատեւելու համար:

Ինչ կը պատահի երբ յանկարծ ըջիջային հեռաձայնը, որմէ կախեալ է անիկ մը աշխատանքն ու ընկերային կեանքը, կերպընկալի եւ սխիւթոնի անօգուտ կոյտի մը վերածուի, որովհետեւ անոր բարդը «մեռած է»:

Ոչ շատ հեռու ապագային, թերեւս կարելի պիտի ըլլայ բանալ ըջիջային հեռաձայնը, բարդին քիչ մը շաքար հայթայթել, կարճ ժամանակ սպասել եւ դարձեալ կապ հաստատել աշխարհին հետ:

Մէտաֆորայի միջոցով կարելի է արտայայտել իրադրութիւնը, որոնք Փենթակոնի զօրակցութիւնը վայելող ծրագրի մը վրայ կ'աշխատին, կ'ըսեն, թէ բարդին աղբիւրը ստորերկրեայ մանրէ մըն է, որ շաքար կ'ուտէ եւ անոր էներժիկ ելկտրականութեան կը վերածէ:

Հիդրիկ Սուստէս Չառտուրիի եւ ամերիկացի Տէրէք Լալիի նախատիպը առանց որեւէ հարցի բանած է 25 օր: Անիկա սօսն է ու կայուն, կ'ըսեն մասնագէտները: Խնդրոյ առարկայ մանրէն՝ Ռոտոֆերաք Ֆերիտտիսէնս կը կոչուի: Անիկա գտնուած է Վերձինիայի մէկ շրջանին ստորերկրեայ խորունկ մէկ վայրին մէջ: Անիկա յուսարու թեկնածու մը կը նկատուի պարզ շաքարները տարազորելու եւ էներժիկ արտադրելու համար: Երկու գիտնականները շինած են երկու բաժնիներով փոքրիկ անօթ մը, որուն իւրաքանչիւր կողմը ելկտրոնային մը կայ եւ որոնք իրարմէ մաշկով մը բաժնուած են:

Անոր մէկ կողմը Ռ. Ֆերիտտիսէնսը կ'ըսէ, որ շաքարի մէջ կը լողայ, զայն տարազորելով բնածխական կազի եւ ելկտրոններու:

Ելկտրոնները կը փոխադրուին դէպի մօտակայ ելկտրոնը՝ աճող եւ գուրսէն անցնելով կը հասնին միւս ելկտրոնին՝ քայտին, ստեղծելով ելկտրական ուժ:

Մանրէներէ էներժիկ ստեղծելու զադափարը նոր չէ, սակայն ցարդ անիկա ծախսի եւ անբաւարար էներժիկ ստեղծելու իմաստով մեծ հարցեր դիմադրուած են:

Երկու հետազոտողներուն կողմէ մշակուած նախատիպը փոքր քանակութեամբ միայն ելկտրական հոսանք կը հայթայթէ: Անիկա բաւարար է հաշուիչ մեքենայ մը կամ կադանդի Մառի լոյսերը վարելու:

Մակայն իրեն իրենց յղացման փաստ բացատրի է անիկա:

Մանրէներուն տրուած ամբողջ «վառելանիւթը» կ'օգտագործուի: Գործողութիւնը ունի ապակիանոց նիւթ մը՝ բնածխական կազը, որ ջրմանուցի կազ է: Մակայն ընդհանրական ջերմաստիճանին անոր մասնակցութիւնը շատ աւելի նուազ պիտի ըլլայ քան բնածնայ վառելանիւթերու արտանետումները, կ'ըսեն մասնագէտները:

Լալիի համաձայն, արհեստագիտութիւնը կրնայ գործածուիլ շրջապատերու մէջ, ուր դժուար է կամ շատ սուղ՝ բարդել լեցնել:

Ան կ'ըսէ, որ Մ. Նահանգներու պաշտպանութեան նախարարութիւնը հետաքրքրուած է արհեստագիտութեամբ ընդծովային բարձրարժեք եւ սոնարներ աշխատանքի ուսմանը՝ նկատելու նպատակով անցնող նավեր եւ սուզանավեր:

Իսկ հեռու, ազբաւ շրջաններու բնակիչներուն համար, կարելի պէտք է ըլլայ ելկտրոնները յարմարեցնել, որպէսզի անոնք ազարակներու անտաններու կամ կոյուղիի ջուրերու կարգ մը թափոնները օգտագործեն՝ բարդեր աշխատանքի փոխարինելու եւ սառնարաններու գործածութեան համար, կ'ըսեն Լալիի եւ Չառտուրիի:

ՄԱՆՐԷՆԵՐԸ՝ ԱՊԱԳԱՅԻ ՈՒԺԱՆԻԹԻ ԱՂԲԻՒՐՆԵՐ

ԼՈՒՍԻՆԸ ՆՈՐ ԿԱՆԱՉ ՈՒԺԱՆԻԹ ԿԸ ՀԱՅԹԱՅԹԷ ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ԲԵՒԵՈՒ ՏՈՒՆԵՐՈՒՆ

Նորվեկիոյ բեւեռային ծայրամասի տունները Սեպտեմբերի վերջերս սկսած են լուսինէն ուժանիւթ ստանալ ուժանիւթի եզակի կերտնէ մը, որ կը բանի մակընթացութեամբ եւ տեղատուութեամբ:

Համըֆրէյսթ քաղաքին մօտակայ ծովային ջրանցքի մը մէջ մակընթացութեան հոսանքը, որ տեղի կ'ունենայ երկրագունդին վրայ լուսինին բանեցուցած ձգողական քաղցուցիկ պատճառով, ծովուն յատակին ամրացուած թիրապից մը աշխատանքի տակ սկսած է՝ ելկտրական հոսանք հայթայթելու համար մօտակայ շրջաններուն:

Նախատիպը կը նմանի ընդծովային ջրանցքի մը: Կ'ակնկալուի, որ անիկա տարեկան ապականում չլաւաջանող շուրջ 700 հազար քիլոգրամ ծամ ուժանիւթ հայթայթէ, ինչ որ բաւարար է մօտաւորապէս 30 տուններու լոյս եւ ջերմութիւն ապահովելու:

Գործարանին կառուցումը շուրջ 11 միլիոն տոլար արժած է: Անիկա փոքրիկ մասնակցութիւն մը կը բերէ բրածոյ վառելանիւթերու գործածութեան կրճատման, կ'ըսեն մասնագէտները:

Եթէ ծրագրը յաջողի, անիկա կրնայ դուռ բանալ մակընթացութեան շատ աւելի լայնածիր օգտագործումին, մանաւանդ նկատի ունենալով, որ մակընթացութիւնը տեղատուութիւնը նախատեսելի են եւ անոնց արտադրած ուժանիւթը կանաչ է:

Հովու ջրաղբերներ մինչ այդ անօգուտ են հանդարտ օդին եւ պէտք է կառուցուին այնպիսի ձեւով, որ տական փոթորիկներու ուժով հոգնուին:

Աշխարհի տարածքին առաջին անգամ ըլլալով էր, որ մակընթացութեան հոսանքէն ելկտրական հոսանք կ'արտադրուէր:

Ֆրանսայի, Քանադայի եւ Ռուսիոյ մէջ նախապէս մտածուած է մակընթացութիւնը եւ տեղատուութիւնը օգտագործել ամբարանակներու մէջ, որոնք մակընթացութեան պարագային ջուրը կը բանտարկեն արուեստական ջրակոյտերու մէջ:

Երբ տեղատուութիւնը կ'ըլլայ, ձգողական ուժը ջուրը կը քաշէ դէպի թիրապիլները՝ ելկտրական հոսանքի արտադրութեան համար:

Մակայն նման ամբարանակներ կրնան գերաբերաններու եւ ծովեզերեայ շրջաններու մէջ անասուններու եւ բոյսերու շրջապատին վնասել:

Նման ուժանիւթի օգտագործումին համաձայն գտնուող անձեր կ'ըսեն, թէ անոնք նուազ ազդեցութիւն ունին շրջապատին վրայ, լուսն են ծովու մակերեսէն անտեսանելի, ինչպէս նաեւ ձուկեր, կէտեր, փոկեր հաւանաբար կրնան թիրապիլներուն շուրջ լողալ առանց վնասուելու:

Թերութիւններէն մէկը շատ սուղ ըլլայ է, իսկ այլ թեթեւութիւն մը՝ մեքենաներուն հոգաւորութեան դժուարութիւնն է: Սուղուողները պէտք է ծովուն տակ իջնեն, ինչ որ կրնայ երբեմն դժուար ու վտանգաւոր ըլլայ:

ՓՈՒՍՏԱՅԻ ԿՂԿՂԱՆՔ՝ ՈՒԺԱՆԻԹԻ ՀԱՅԹԱՅԹՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Թոքիոյի Գիթասաթօ համալսարանի դասախօսներէն Ֆումիայի Թակուշի ձեռնարկած է ծրագրի մը՝ մինչեւ 2005 վաճառայի կողմանքը օգտագործելու, ելկտրական հոսանքի արտադրութեան համար:

Ան իր ծրագրի մը ձեռնարկած է 5 տարի առաջ, երբ Ուեյն կենդանաբանական պարտէզէն ուզած է անոր ամէնէն աւելի ժողովրդականութիւն վայելող բնակիչներու կողմանքէն՝ լեցուն դոյլ մը:

Փառնային աղիքներու մէջ մանրէները պէտք է բաւական յատուկ ըլլան, որպէսզի կարենան պամպուի կարծր տերեւները մարսել, մտածած է ան:

«Եթէ փառնային մը կրնայ իր այնքան մեծ մարմինը անցնել պամպուի տերեւներով միայն, ապա անիկա իսկապէս տարբեր է այլ անասուններէ», կ'ըսէ Թակուշի:

Անոր հետազոտողներու խմբակը ընտրած է 5 տեսակի մանրէներ՝ անոր սրբանի բաժնից մէջ գտնուած շուրջ 270 մանրէներէն:

Անիկա ընտրած է մանրէներ, որոնք դիւրակը տարբադարձութիւն փոքրիկներ եւ իւրեր եւ որոնք բարձր ջերմաստիճաններու դիւրակը բազմապատուի:

Խմբակը 17 շաբաթ մանրէները խոնացած է 70Ե 100 քկ. հումք աղբի, ինչպէս բոյսերու ճիւղեր, օգտագործելով յատուկ մեքենայ մը, որ բազմապատուի:

Միայն 3 քկ. թափօն մնացած է, իսկ մնացեալը վերածուած ջուրի ու բնածխական կազի:

Թակուշի, որ սնուցուց է H2արոն ընկերութեան, կ'ըսէ, թէ կը յուսայ մինչեւ 2005 թուական, թափօնի իւրաքանչիւր քիլոկրամէն 100 լիթր ջրածին արտադրել ելկտրական հոսանքի ստեղծումին համար:

ՀԱՐԱԻԱՅԻՆ ԱՐԱԼ ԾՈՎԸ 15 ՏԱՐԻՆ ՊԻՏԻ ԱՆՀԵՏԱՆԱՅ

Արալ ծովը ակնկալուած է անհետանալու 15 տարի անց, կ'ըսէ Նորագոյն ուսումնասիրութիւններէն մէկը:

1960ական թուականներէն ի վեր, ծովը չորանալու ռոտորները մէջ կը գտնուի ռոտորները ջրանցքներու վատ տնօրինումի իբրեւ հետեւանք: Անոնք ջուր «կը գողանան» այն գետերէն, որոնք ջուր կը հասցընեն ծովուն:

Անիկա անցեալին չորորդ մեծագոյն ծովը եղած է: Անիկա ներկայիս 50 տարի տանջուան իր մեծութեան մէկ չորրորդն է եւ բաժնուած է երկու մասերու. Հիւսիսային Արալ ծովը, որուն փրկութեան փորձ մը ընթացքի մէջ ջրուն է Էնգրաւայի Արալ ծովը, որ գրեթէ լցուած է անոր վերահաստատման համար անհրաժեշտ մեծ ջրին պատճառով:

Մինչ այս վերջինը կը չորնայ, անիկա մեծ վնաս կը հասցնէ կենսոլորտին, իր ետին ձգելով աղի ջուրեր Էնգրաւայի Արալ ծովը, որ գրեթէ լցուած է անոր վերահաստատման համար անհրաժեշտ մեծ ջրին պատճառով:

Միւս կողմէ, Սեպտեմբերի վերջերս սկսած են լուսինէն ուժանիւթ ստանալ ուժանիւթի եզակի կերտնէ մը, որ կը բանի մակընթացութեամբ եւ տեղատուութեամբ:

Ինչ կը պատահի երբ յանկարծ ըջիջային հեռաձայնը, որմէ կախեալ է անիկ մը աշխատանքն ու ընկերային կեանքը, կերպընկալի եւ սխիւթոնի անօգուտ կոյտի մը վերածուի, որովհետեւ անոր բարդը «մեռած է»:

Ոչ շատ հեռու ապագային, թերեւս կարելի պիտի ըլլայ բանալ ըջիջային հեռաձայնը, բարդին քիչ մը շաքար հայթայթել, կարճ ժամանակ սպասել եւ դարձեալ կապ հաստատել աշխարհին հետ:

Մէտաֆորայի միջոցով կարելի է արտայայտել իրադրութիւնը, որոնք Փենթակոնի զօրակցութիւնը վայելող ծրագրի մը վրայ կ'աշխատին, կ'ըսեն, թէ բարդին աղբիւրը ստորերկրեայ մանրէ մըն է, որ շաքար կ'ուտէ եւ անոր էներժիկ ելկտրականութեան կը վերածէ:

Հիդրիկ Սուստէս Չառտուրիի եւ ամերիկացի Տէրէք Լալիի նախատիպը առանց որեւէ հարցի բանած է 25 օր: Անիկա սօսն է ու կայուն, կ'ըսեն մասնագէտները: Խնդրոյ առարկայ մանրէն՝ Ռոտոֆերաք Ֆերիտտիսէնս կը կոչուի: Անիկա գտնուած է Վերձինիայի մէկ շրջանին ստորերկրեայ խորունկ մէկ վայրին մէջ: Անիկա յուսարու թեկնածու մը կը նկատուի պարզ շաքարները տարազորելու եւ էներժիկ արտադրելու համար: Երկու գիտնականները շինած են երկու բաժնիներով փոքրիկ անօթ մը, որուն իւրաքանչիւր կողմը ելկտրոնային մը կայ եւ որոնք իրարմէ մաշկով մը բաժնուած են:

Անոր մէկ կողմը Ռ. Ֆերիտտիսէնսը կ'ըսէ, որ շաքարի մէջ կը լողայ, զայն տարազորելով բնածխական կազի եւ ելկտրոններու:

Ելկտրոնները կը փոխադրուին դէպի մօտակայ ելկտրոնը՝ աճող եւ գուրսէն անցնելով կը հասնին միւս ելկտրոնին՝ քայտին, ստեղծելով ելկտրական ուժ:

Մանրէներէ էներժիկ ստեղծելու զադափարը նոր չէ, սակայն ցարդ անիկա ծախսի եւ անբաւարար էներժիկ ստեղծելու իմաստով մեծ հարցեր դիմադրուած են:

Երկու հետազոտողներուն կողմէ մշակուած նախատիպը փոքր քանակութեամբ միայն ելկտրական հոսանք կը հայթայթէ: Անիկա բաւարար է հաշուիչ մեքենայ մը կամ կադանդի Մառի լոյսերը վարելու:

Մակայն իրեն իրենց յղացման փաստ բացատրի է անիկա:

Մանրէներուն տրուած ամբողջ «վառելանիւթը» կ'օգտագործուի: Գործողութիւնը ունի ապակիանոց նիւթ մը՝ բնածխական կազը, որ ջրմանուցի կազ է: Մակայն ընդհանրական ջերմաստիճանին անոր մասնակցութիւնը շատ աւելի նուազ պիտի ըլլայ քան բնածնայ վառելանիւթերու արտանետումները, կ'ըսեն մասնագէտները:

Լալիի համաձայն, արհեստագիտութիւնը կրնայ գործածուիլ շրջապատերու մէջ, ուր դժուար է կամ շատ սուղ՝ բարդել լեցնել:

Ան կ'ըսէ, որ Մ. Նահանգներու պաշտպանութեան նախարարութիւնը հետաքրքրուած է արհեստագիտութեամբ ընդծովային բարձրարժեք եւ սոնարներ աշխատանքի ուսմանը՝ նկատելու նպատակով անցնող նավեր եւ սուզանավեր:

Իսկ հեռու, ազբաւ շրջաններու բնակիչներուն համար, կարելի պէտք է ըլլայ ելկտրոնները յարմարեցնել, որպէսզի անոնք ազարակներու անտաններու կամ կոյուղիի ջուրերու կարգ մը թափոնները օգտագործեն՝ բարդեր աշխատանքի փոխարինելու եւ սառնարաններու գործածութեան համար, կ'ըսեն Լալիի եւ Չառտուրիի:

Ինչ կը պատահի երբ յանկարծ ըջիջային հեռաձայնը, որմէ կախեալ է անիկ մը աշխատանքն ու ընկերային կեանքը, կերպընկալի եւ սխիւթոնի անօգուտ կոյտի մը վերածուի, որովհետեւ անոր բարդը «մեռած է»:

Ոչ շատ հեռու ապագային, թերեւս կարելի պիտի ըլլայ բանալ ըջիջային հեռաձայնը, բարդին քիչ մը շաքար հայթայթել, կարճ ժամանակ սպասել եւ դարձեալ կապ հաստատել աշխարհին հետ:

Մէտաֆորայի միջոցով կարելի է արտայայտել իրադրութիւնը, որոնք Փենթակոնի զօրակցութիւնը վայելող ծրագրի մը վրայ կ'աշխատին, կ'ըսեն, թէ բարդին աղբիւրը ստորերկրեայ մանրէ մըն է, որ շաքար կ'ուտէ եւ անոր էներժիկ ելկտրականութեան կը վերածէ:

Հիդրիկ Սուստէս Չառտուրիի եւ ամերիկացի Տէրէք Լալիի նախատիպը առանց որեւէ հարցի բանած է 25 օր: Անիկա սօսն է ու կայուն, կ'ըսեն մասնագէտները: Խնդրոյ առարկայ մանրէն՝ Ռոտոֆերաք Ֆերիտտիսէնս կը կոչուի: Անիկա գտնուած է Վերձինիայի մէկ շրջանին ստորերկրեայ խորունկ մէկ վայրին մէջ: Անիկա յուսարու թեկնածու մը կը նկատուի պարզ շաքարները տարազորելու եւ էներժիկ արտադրելու համար: Երկու գիտնականները շինած են երկու բաժնիներով փոքրիկ անօթ մը, որուն իւրաքանչիւր կողմը ելկտրոնային մը կայ եւ որոնք իրարմէ մաշկով մը բաժնուած են:

Անոր մէկ կողմը Ռ. Ֆերիտտիսէնսը կ'ըսէ, որ շաքարի մէջ կը լողայ, զայն տարազորելով բնածխական կազի եւ ելկտրոններու:

Ելկտրոնները կը փոխադրուին դէպի մօտակայ ելկտրոնը՝ աճող եւ գուրսէն անցնելով կը հասնին միւս ելկտրոնին՝ քայտին, ստեղծելով ելկտրական ուժ:

Մանրէներէ էներժիկ ստեղծելու զադափարը նոր չէ, սակայն ցարդ անիկա ծախսի եւ անբաւարար էներժիկ ստեղծելու իմաստով մեծ հարցեր դիմադրուած են:

Երկու հետազոտողներուն կողմէ մշակուած նախատիպը փոքր քանակութեամբ միայն ելկտրական հոսանք կը հայթայթէ: Անիկա բաւարար է հաշուիչ մեքենայ մը կամ կադանդի Մառի լոյսերը վարելու:

Մակայն իրեն իրենց յղացման փաստ բացատրի է անիկա:

Մանրէներուն տրուած ամբողջ «վառելանիւթը» կ'օգտագործուի: Գործողութիւնը ունի ապակիանոց նիւթ մը՝ բնածխական կազը, որ ջրմանուցի կազ է: Մակայն ընդհանրական ջերմաստիճանին անոր մասնակցութիւնը շատ աւելի նուազ պիտի ըլլայ քան բնածնայ վառելանիւթերու արտանետումները, կ'ըսեն մասնագէտները:

Լալիի համաձայն, արհեստագիտութիւնը կրնայ գործածուիլ շրջապատերու մէջ, ուր դժուար է կամ շատ սուղ՝ բարդել լեցնել:

Ան կ'ըսէ, որ Մ. Նահանգներու պաշտպանութեան նախարարութի

ՀԱՐԱԻԱՅԻՆ ԱՐԱԼ...

Շարունակում 7րդ էջին

Ասիկա կը շնանակէ, որ նուազ աղի ջուրը աւելի ենթակայ ամառնային ջերմութեան եւ շոգիացումին:

պէս ենթադրուածէն տասնամեակներ առաջ:

Ինչ կը վերաբերի չըջանի բնակչութեան, Ձաւիարով կը յայտնէ, թէ անոր համար մեծ տարբերութիւն մը պիտի չընէ, եթէ ծովու «100 տարուան փոխարէն 15 տարեկէն չորնայ»:

«Տնտեսապէս, ճարտարութեամբ արդէն անհետացած է: Չեմ կարծեր, թէ աւելի վատ կ'ընայ ըլլալ», կ'ըսէ ան:

galerie
PIERROT
Specialiste de Meubles D'enfants de 0 à 20 ans

galerie
PIERROT
Liste de Naissance et de Bâpieme
Autostrade Jal-el-Dib - Tel : 04 / 713233 - 03 / 701607

bezdig_mezdig@hotmail.com

ՍԱԿԱՐԱՆ

Պէյրուսի սակարանին մէջ օտար դրամացիներու փակման սակագիները հետեւեալներն էին երկ.

Սուրիական թղթուկի	28,75 - 29,00	լ.ո.
Քուէյթեան տինար	5112,00 - 5137,00	լ.ո.
Յորդանանեան տինար	2121,00 - 2131,00	լ.ո.
Պահրէյնեան տինար	3986,00 - 4011,00	լ.ո.
Ա.Մ.Էմիրութեան տինար	410,75 - 412,75	լ.ո.
Քաթարեան տինար	413,75 - 415,75	լ.ո.
Սէուտական տինար	402,00 - 404,00	լ.ո.
Օմանեան տինար	3895,00 - 3920,00	լ.ո.
Եգիպտական կինէ	220,00 - 230,00	լ.ո.
Անգլիական սթերլին	2615,00 - 2625,00	լ.ո.
Չորիցերիական ֆրանք	1188,00 - 1193,00	լ.ո.
Թրքական լիրա	104,50 - 105,00	լ.ո.
Կիպրական փաուստ	3125,00 - 3150,00	լ.ո.
Ճափոնական հայպար եէն	13,90 - 14,00	լ.ո.
Ամերիկեան տոլար	1501,00 - 1515,00	լ.ո.
Քասախական տոլար	1155,00 - 1160,00	լ.ո.
Աստրալիական տոլար	1112,00 - 1117,00	լ.ո.
Եւրօ	1839,00 - 1849,00	լ.ո.

● ՈՍԿԻ

Անգլիական մէկ ոսկի	156,500 - 161,500	լ.ո.
Իրանեան մէկ ոսկի	142,000 - 147,000	լ.ո.
Օսմանեան մէկ ոսկի	131,000 - 136,000	լ.ո.
Մեքսիկական փէսոս	753,000 - 773,000	լ.ո.
Մէկ քիլոկրամ ձոյ ոսկի	19,665,000 - 19,865,000	լ.ո.
Մէկ օնս ոսկի	408,25 - 408,75	Տ
Մէկ օնս արծաթ	5,49 - 5,51	Տ

● Ամերիկեան տոլարի փոխանակման սակագիրը

Եւրօ	1.2202 - 1.2206
Քանադական տոլար	1.3017 - 1.3022
Չորիցերիական ֆրանք	1.2675 - 1.2680
Ճափոնական եէն	107.56 - 107.61
Մէկ սթերլին	1.7347 - 1.7351

Մէկ գոլար 565 դրամ

● ՍՈՒԼԻՏԵՐԻ ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԹԵՐ

Գիճի Ա. ճշդում Գիճի Բ. ճշդում

Ա. կարգ - - - - -
Բ. կարգ - - - - -

ԼՈՒՍԱՅԱՓՈՒ ԱԼԵՔՍԱՆԵԱՆ ՀՆՈ. 01-252852

ԾԱՆՈՒՅՈՂՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

«Ազդակ» մէջ ազգային կամ առեւտրական ծանուցումներ հրատարակել փափաքողներէն կը խնդրուի ծանուցումին բնագիրը ընթերցելի գիրով (հաստատութեանց պարագային՝ նախընտրաբար պաշտօնական թղթով վրայ, եւ՝ հաստատում) ներկայացնել «Ազդակ» ծանուցումներու գրասենեակը:

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 5609
Պատրաստեց՝ Տ.Ս. ԱՂԱԶԱՐԵԱՆ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

☆ Ի՞նչ կ'ըսեն ԱՍՏՂԵՐԸ ☆

ԽՈՅ (21 Մարտին 20 Ապրիլ)
Ձախորդութիւն մը պատճառ պիտի դառնայ, որ չկարենաք ձեր նախատեսած ազուր երեկոյքը վայելել: Հոգ մի՛ ընէք. «Ամէն չարիք բարիք մը կը ծնի» կ'ըսեն:

ՅՈՒԼ (21 Ապրիլէն 21 Մայիս)
Ձեր գաւակներուն փափաքները իրագործեցէք՝ առանց չափազանց յոգնելու: Մտքը անոնց մորթին մէջ եւ միշտ տրամաբանութեամբ եւ համբերութեամբ կարգադրեցէք օրուան հարցերը:

ԵՐԿՈՒՆՆԵՐ (22 Մայիսէն 21 Յունիս)
Սրը պիտի ունենայ շփոթ եւ ջղայնացնող պահեր, պիտի ունենայ լաւ տրամադրութիւն, եւ երբեմն ալ հակառակը: Այսօր ձեզմէ կը պահանջուի ըլլալ խոհեմ, իմաստուն:

ԽԵՅԵՏԻՆ (22 Յունիսէն 23 Յուլիս)
Փափաք մը ունիք հրապարակել քաշուելու, երթալու մեկուսի կղզի մը: Եթէ այս ցանկութիւնը չյաջողի, պէտք է համակերպիք օրուան պահանջներուն:

ԱՌԻԻՎ (24 Յուլիսէն 23 Օգոստոս)
Այն բարեկամը, որուն հետ քիչ մը նեղուած էք, ինք եւս կ'ուզէ միմակ մնալ: Առածը կ'ըսէ. «Յոյս տուր ընկերդ, ըսեմ թէ ով ես»:

ԿՈՅՄ (24 Օգոստոսէն 23 Սեպտեմբեր)
Եթէ անգործ էք, ինչու՞ չէք մտածեր այլ արհեստ մը, կամ տարբեր գործի ձեռնարկելու: Օրուան հետ քայլ պահելու մասին մտածեցէք՝ նոր կազմաւորում մը ձեռք ձգելով:

ԿՇԻՌՔ (24 Սեպտեմբերէն 23 Հոկտեմբեր)
Եթէ բարեկամէ մը լուր կը սպասէք, մի՛ կարծեք, որ գէշ լուրեր պիտի ստանաք: Եթէ քիչ մը ուշանան անկէ վաղիք լուրերը, մի՛ մտահոգուիք: Շարունակեցէք բնական կերպով աշխատել:

ԿԱՐԻՃ (24 Հոկտեմբերէն 23 Նոյեմբեր)
Տնային կամ այլ տեսակի սարքերու նորոգութեան համար ձեր ենթադրած գումարէն շատ աւելի պիտի ծախսէք: Բայց մի՛ վախճաք. սնանկանալու հարց չկայ:

ԱՂԵՂԱՌՈՐ (24 Նոյեմբերէն 21 Դեկտեմբեր)
Հիմ օրերէն մնացած անհամ հարց մը վերստին մէջտեղ պիտի ելլէ: Ձեզի կը մնայ ըլլալ խոհեմ, եւ կրակին հետ չխաղալ: Աստուծոյ վրայ ձեզեզ ձեր դէմ չարիք գործած անձերուն դատաստանը:

ԱՅԾԵՂՋԻՒՐ (22 Դեկտեմբերէն 20 Յունուար)
Ձեր ընտանիքին մէջ կան անձեր, որոնք կ'ուզեն, որ դուր եւ մասնակցէիք ինչ-որ պէս կամ բարոյապէս զժուար իրագործելի աշխատանքներուն: Պատրաստակամ եղէք:

ՄՈՎԱՆՈՅՇ (21 Յունուարէն 19 Փետրուար)
Եթէ մարգարէի կը հետեւիք, ձեր մարմինը միշտ տաք պահեցէք, որովհետեւ կրնաք ունենալ միկանային ցաւեր: Ուրեմն ամէն բանի մէջ չափաւոր եղէք:

ՉՈՒԿ (20 Փետրուարէն 20 Մարտ)
Ձեր շուրջիները, հարազանները մտահոգ են ձեր առողջութեամբ եւ կը վախճան, որ դուր ըլլաք անխոհեմ, չկարենաք պահել ձեր կորովը եւ դիմէք մխտոմի:

ՕՐԱՅԵՏՈՐ
ՀԱՄԱՆԱՐՈՒՄ / ՅՈՒՅԱԿԱՆ ԴԵՄ / ԵՐԳ

ՆԻՉԱՐ ՍԱՊՈՒՐԻ ՈՐԵՂԵՆ ԱՇԽԱՐՀԸ
ԵՐԿՈՒ ՅՈՒՅԱՐԱՎՆԵՐՈՒ ՄԷՁ

Լիբանանի մէջ Յրանսական Մշակութային Կեդրոնը՝ գործակցութեամբ «Այտա Շերֆան» արուեստի ցուցասրահին, կը հիւրընկալէ սուրիացի արուեստագէտ Նիպար Սապուրի գեղանկարներու նոր հաւաքածոն:

Գեղանկարիչին նորագոյն մեծադիր գործերը ներկայացնող այս ցուցահանդէսը, որ կը կրէ «Վիտան լա սանտր» խորագիրը, իր նախորդներուն նման ունի պատկերագծակալ դիմագիծ եւ սրբանկարներու միջոցով կարծես իր արտայայտութիւնը կը փոխարինէ իր լիարժեք արտայայտութիւնը:

«Այտա Շերֆան» արուեստի ցուցասրահին մէջ ներկայացնող Նիպար Սապուրի գեղանկարները կը կրեն «Լէֆորթը տը լ'ամ» խորագիրը: Անոնք աւելի փոքր չափով են նկարուած փայտի վրայ: Այս հաւաքածոն եւս կը պատկերէ խորհրդաւոր կերպարներ, միաժամ միջոցով սուրիացի արուեստի մէջ երեւցող սուրբեր, ճգնաւորներ, Յիսուս եւ իր աշակերտները, ինչպէս նաեւ՝ կրօնական քրիստոնէական այլ կերպարներ: Պէտք է նշել, որ Նիպար Սապուրի հետեւող արուեստի մէջ արդիական սրբանկարչութեան: Անոր կիրարկած թեքնիքը կը միաձուլէ պարզունակութիւնն ու ռեալիստիկան:

Նշենք, որ «Լէֆորթը տը լ'ամ» ցուցահանդէսը կը շարունակուի մինչեւ 19 Դեկտեմբեր:

ՕՂԵՐԵՆՈՅՔ

ԵՐԵՎԱՆԻ, 9 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2003
ՊԵՅՐՈՒԹ ԱՄՊՈՏ
ՋԵՐՄԱՍՏԻՃԱՆ ՅԵՐԵՎ՝ 19ՕԸ
ԳԻՇԵՐ՝ 13ՕԸ
ԽՈՒՍԱՌԻԹԻՒՆ՝ 60%

ՇՐՈՂՈՒՄ

1. Ենթադրեալ:
2. Հայ երգիչները - Ածականակերտ մասնիկ:
3. Անվախ, խիզախ:
4. Բնակուած վայրեր - Հաւաք, հաւու երկճիւղ ոսկոր:
5. Թրիք - Արական օտար անուն:
6. Կնոջ ամուսնոյն քրոջ ամուսինը - Անձնական դերանուն:
7. Արարական ոստան - Կրկնուած բաղաձայններ:
8. Տարածքի միաւոր - Կերպարի լայնք:
9. Սիւնը - Լիբանանահայ մամուլէն:
10. Սերմնափակ - Ժան Տ'Արքի հրկիզման վայրը:

1. Կապրցախ - Հայկական ամիսներու ժ.Ձ. օրը:
2. Ածականակերտ մասնիկ - Խորանի վրայ մատուցուող զոհ:
3. Առուածային - Այբուբենէն:
4. Տառի մը անունը - Օտար դրամանիլ:
5. Կական շոյ - Հոյլ:
6. Սուրբի ձեռք - Պնդազուխ:
7. Կոտոր - Հաստատական պատասխան:
8. Անձնական դերանուն - Կատարելապէս:
9. Չուլթակի պրկոց - Եգիպտական դից:
10. Կանացի պատուանուն - Լարաւոր հին նուագարան:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	Չ	Պ	Ա	Տ	Ա	Կ	Պ	Պ	Ա	
2	Ն	Ի	Ջ	Ա	Կ	Ա	Մ	Ա	Ր	Տ
3	Ա	Ս	Ս	Պ	Ղ	Կ	Վ	Լ	Ք	Ր
4	Ր	Ա	Պ	Շ	Ա	Ջ	Ե	Ն	Պ	
5	Ա	Կ	Ճ	Ր	Ր	Կ	Ա	Ս		
6	Մ	Խ	Ա	Ն	Գ	Ա	Վ	Ա	Ռ	
7	Ի	Ր	Ա	Ն	Ի	Տ	Ա	Ր	Ի	
8	Տ	Ե	Ղ	Կ	Վ	Ա	Ս	Ք	Գ	
9	Տ	Վ	Ա	Տ	Ր	Ա	Պ	Ջ	Ա	
10	Պ	Ա	Լ	Ի	Կ	Ք	Ր	Ի	Մ	

ԹԻՒ 5608

ԽԱՉԲԱՌԻՆ

ԼՈՒԾՈՒՄԸ

ԱՉԳԱԿ
50 ՏԵՄԲԵՐ ԼՄՈՒՄԸ
9 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1953

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ՍԱՍՈՒԼ
ՍՈՒՐԻՈՅ ԵՒ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ Է ԶՈՐՐՈՐԴ ԿԷՏԸ ԲԱՐՈՉՉԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԿԸ ՆԿԱՏՈՒԻ

«Պայքար» նոր յօդուածի մը մէջ կը շատանալէ լիբանանեան քաղաքական համայնութեան մը: Ան կը շեշտէ, թէ Լիբանանը միշտ նախաձեռնողը եղած է այն բոլոր որոշումներուն, որոնք կը ձգտին իրար մօտեցնել արաբները եւ զարգացնել անոնց փոխանակութիւնները բոլոր մարզերուն մէջ: Հետեւաբար ան չի կրնար մեկուսացման քաղաքականութեամբ մը ամբաստանել, այլ ընդհակառակը, արաբ պետութիւնները պարտին արդար ըլլալ անոր համեմաշխական եւ երաբար կողմնակից նկատմամբ:

Այս նոյն ոգին էր, որ առաջնորդեց Լիբանանի ներկայացուցիչները Սուրիոյ հետ եղած յարաբերութեան մէջ: Եթէ լիբանանցիները միասնորէն կողմնակից են Սուրիոյ հետ սերտ միութեան ստեղծման, տնտեսական գլոմի վրայ անոնք կը խորհին նոյն ատեն, որ այլ միութիւնը պէտք չէ որեւէ մէկ ձեռով վնասէ իրենց էական շահերուն եւ իրաւունքներուն:

ԹՐԻՓՈՒԼԻ ԼԻԲԱՆԱՆ ԶԷ

Փափաքելի պիտի ըլլաք, որ մաշիկ Քարամէի, Լիբանանի տնտեսութեան նախարարին ուշադրութեան չվրայի, որ Բամակուսի կառավարութեան հետ իր բանակցութեան ընթացքին ինքը չի ներկայացնէր միայն Թրիփոլի ժողովարդին մէկ մասը, այլ՝ ամբողջ Լիբանանը:

Լիբանանեան քաղաքական յարաբերութեան նախաձեռնողն է «Պէյրուս-Մասա» իր գործառնքը կը յայտնէ փաղանգաւորներու պէտք լինելու միջոցով յայտնաբերելու արաբական իրաւունքները: Լիբանանեան եւ յորդանանեան պետութիւններու «տկարէն ծիծաղելի նկարագիրը» մասին եղած յայտարարութեանց առիթով:

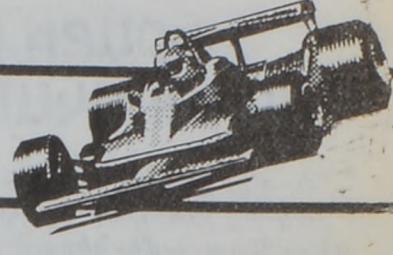
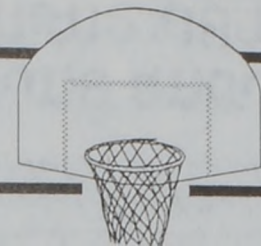
Սուրիոյ Հանրապետութեան նախագահը ոչ մէկ ձեռով ուզած է վարկաբեկի Լիբանանը, կամ իր քուսակներու պետութիւններէն որեւէ մէկը: Անիկա շահացած է ապացուցել, որ ներկայ քաղաքական եւ աշխարհագրական քաղաքականութիւնը կը տկարացնէ արաբներուն ընդհանուր դիրքը, իրենց իրական ուժը պիտի յայտնաբերուէր միմիայն քաղաքական եւ աշխարհագրական միացումով:

Միւս կողմէ, ամերիկեան իրերի մը մէկ յօդուածին առիթով, որ կը խօսի Սուրիոյ Լիբանանի վրայ ունեցած մի-

ԱՅՍՈՐ 9 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻՆ

■ 1834.- Ծնունդ հրապարակագիր Գրիգոր Արծրունիի:
■ 1901.- Պետրոս Սեմերճեան կախաղան կը բարձրանայ Ադրիանապոլսի մէջ:
■ 1957.- Մահ բանախօս ակադեմիկոս Լեւոն Օրբելիի
■ 1991.- Կազախստանի Գիւտար Գիւրը:

ՄԱՐԶԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀ

ԱՆԱ ԱՆԼԻ ԱԼԵՅ ԱՌԱՆՁՆԱՅԱԻ ԱՌԱՋԻՆ ԴԻՐՔԻՆ ՎՐԱՅ

Լիբանանի ֆուտբոլի Բ. դասակարգի ախոյեանութեան 8րդ հանգրուանի մրցումներուն, Ախա ԱՆԼԻ ԱԼԵՅ առանձնացաւ պարագլուխի դիրքին վրայ, երբ 4-0 արդիւնքով ծանր պարտութեան մատնեց Ռիատա Ուալ Ատապը: Ալեյի կազմը, որ իր արձանագրած այս յաղթանակէն ետք ունեցաւ 21 առաւելագոյն կէտերը, Ռասիկի նման ցարդ պարտութիւն չէ կրած:

Նահատա Պար էլիաս - Նրժմէ Սահրա մրցումը թէեւ վերջ գտաւ 2-2 արդիւնքով, սակայն օրուան իրաւաւորը նշանակուած կոլերու թիւէն աւելի գործածեց իր կարմիր քարտը: Սահրայէն երեք մարդիկ կարմիր քարտ ստացաւ, իսկ Նահատայէն՝ երկու մարդիկ:

Ստորեւ՝ դասաւորումը.

	Յ.	Հ.	Պ.	ԿէՏ
1.- Ախա Ալեյ	7	0	0	21
2.- Ռասիկ	6	1	0	19
3.- Իսլահ	6	1	1	19
4.- Ռայան	5	1	1	15
5.- Պըրժ	4	3	1	15
6.- Իժմիմահի	3	3	2	11
7.- Նահատ	1	3	4	6
8.- Հըրրիէ	2	0	5	6
9.- Մահապպա	1	3	4	5
10.- Նապաթիէ	1	2	5	4
11.- Նրժմէ Սահրա	1	1	5	4
12.- Ռիատա Ուալ Ատապ	0	3	4	3
13.- Շապպա	1	0	7	3

ՄԱՐՍԷՅ ԿԸ ՆԱՀԱՆՁԻ

Ֆրանսայի ֆուտբոլի ախոյեանութեան 17րդ հանգրուանի մրցումներէն ետք, որոնք տեղի ունեցան անցեալ շաբաթավերջին, Մարսէյ ընդհանուր դասաւորման մէջ նահանջեց 7րդ դիրքը, 12 կէտով ետ մնալով պարագլուխի դիրքը գրաւող Մոնպէրտիէն, որ այժմ բաւական հանգիստ բազմած է պարագլուխի դիրքին վրայ:

Ստորեւ՝ 17րդ հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները.

Նիս - Մոնպէրտիէ	2-1
Լը Մանս - Կեկկան	2-0
Լիոն - Մէս	2-1
Մարսէյ - Մոնպէրտիէ	1-2
Լանս - Սոչո	0-3
Աժաքսիո - Օքսէլ	1-2
Պորտո - Լիլ	2-1
Նանթ - Թուլուզ	1-1
Ռեյմս - Փարիզ Սէն Ժերմէն	1-1
Սթրասբուրկ - Պասթիա	4-2

ԴԱՍԱՌՈՐՈՒՄ

	ՄՐՑ.	ԿԷՏ
1.- Մոնպէրտիէ	16	39
2.- Լիոն	16	33
3.- Փարիզ Սէն Ժերմէն	17	31
4.- Սոչո	16	30
5.- Օքսէլ	17	29
7.- Մարսէյ	16	27
16.- Աժաքսիո	17	16
17.- Մէս	16	15
18.- Կեկկան	17	14
19.- Լը Մանս	17	14
20.- Թուլուզ	17	11

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ՊԱՏԵՐՈՒԹՅԱՆ

ՍԱԺԷՍ ԿՐԵՅ ԵՂԱՆԱԿԻ ԻՐ ԱՌԱՋԻՆ ՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆԸ

Լիբանանի տղոց պատանեկանի Ա. դասակարգի ախոյեանութեան 2րդ հանգրուանի մրցումներուն, ախոյեան Սաժէս կրեց եղանակի իր առաջին պարտութիւնը, երբ իր դաշտին վրայ երկու կէտի տարբերութեամբ՝ 78-76 արդիւնքով պարտուեցաւ նոր Ա. դասակարգ բարձրացած Նաժմարէն, որ այսպիսով արձանագրեց եղանակի իր երկրորդ յարտախաղը:

Իր կարգին Շանվիլ արձանագրեց եղանակի իր երկրորդ յաղթանակը, երբ Մնդրանիկի «Տեմիրճեան» կեդրոնին մէջ 27 կէտի տարբերութեամբ՝ 92-65 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Անդրանիկը: Նշենք, թէ Անդրանիկ իր կատարած առաջին մրցումին պարտութիւն կրած էր:

Անդրանիկի նման եղանակի իր երկրորդ պարտութիւնը կրեց նաեւ Ռիատա, որ 69-57 արդիւնքով պարտուեցաւ Պոն Սթարպէն: Նշենք, թէ Ռիատայի մարզիչն է Սաժէսի իսրայէլի մարզիչ՝ Ղասսան Սարգիս:

«ՉԵՄՓԻՆՆԸ ԼԻԿ»Ի Ա. ԸԱՆԳՐՈՒՄՆԻ ՎԵՐՋԻՆ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐԸ

«Չէմփիրնը Լիկ»ի ֆուտբոլի մրցաշարքին Ա. հանգրուանի մրցումներուն, այսօր եւ վաղը տեղի կ'ունենան 16 ճակատումներ, որոնց արդիւնքներուն լոյսին տակ վերջնականապէս կը յտականան Բ. հանգրուանի հասնող 16 խումբերուն անունները: Նշենք, թէ այսօր տեղի կ'ունենան Ե., Զ., Ը. եւ Լ. խմբակներուն մրցումները, իսկ վաղը՝ Ա., Բ., Գ. եւ Դ. խմբակներուն մրցումները:

Ե. եւ Զ. խմբակներէն ներս տեղի ունենալիք այսօրուան մրցումները գրեթէ պիտի ըլլան անկարելիորակ տիպի ունենալով, որ առաջին երկու դիրքերը գրաւող խումբերը արդէն իսկ ապահոված են իրենց տոմսերը:

Քիչ մը տարբեր է պարագան սակայն Ը. եւ Լ. խմբակներուն, ուր միայն մէկական խումբեր պահանջուած են իրենց տոմսերը: Ը. խմբակին պարագլուխի դիրքը գրաւող Չելսի, որ Պեշիքթաշի դէմ իր մրցումը իր Ը. խմբակին որոշումով պիտի կատարէ Տորթմուտի մէջ (Գերմանիա), հաւասարութեան մը միայն պէտք ունի Ա. հանգրուանի մրցումները աւարտելու համար պարագլուխի դիրքին վրայ:

Անգլիական կազմէն պիտի բացակայի արժանի թիւերի յառաջապահ Զեռնան Քրեյք, որ անցեալ շաբաթավերջին Լիժի դէմ տեղի ունեցած մրցումին վիրաւորուեցաւ: Անոր խմբակիցներ՝ Էմանուէլ Փըթի, Նուան Սեպասթիան Վերոն եւ Էյ-տիեր Կուտրոնըն իրենց կարգին պիտի բացակային:

Լ. խմբակին պարագլուխի դիրքը գրաւող Ա. Սէ. Միլան արդէն իսկ ապահոված է իր տոմսը, սակայն երկրորդ խումբին անունը ցարդ կը մնայ անորոշ: Նշենք, թէ Ե. խմբակէն իրենց տոմսերը ապահոված են Մանչեսթըր Եւնայթեթ եւ Շթուրթկարթ, իսկ Զ. խմբակէն՝ Ռէալ Մատրիտ եւ Փորթօ:

Ստորեւ՝ վերջին հանգրուանի մրցումներուն յայտագիրը (բոլոր մրցումներն այս տեղի պիտի ունենան ժամը 21:45ին՝ Պէլլուժի ժամով):

ՄԱՐՍԷՅ

Մանչեսթըր Եւնայթեթը (Անգլիա) - Շթուրթկարթ (Գերմանիա) - Անտուրբի (Պելլուժի) - Ռեյնըրդ (Սլովակիա) - Փանաթինայոս (Յունաստան)

Չ. խմբակ

Փարիզի Պելլիպա (Սերպիա) - Մարսէյ (Ֆրանսա)

Ը. խմբակ

Ռեալ Մատրիտ (Սպանիա) - Փորթօ (Փորթուգալ)

Ե. խմբակ

Պեշիքթաշ (Թուրքիա) - Չելսի (Անգլիա) - Սիլայթա - Փրակա (Չեխիա) - Լացիո Ռոմա (Իտալիա)

Լ. խմբակ

Ֆ. Պ. Պրիմ (Պելլուժի) - Այաքս Ամսթըրտամ (Հոլանտա) - Ա. Սէ. Միլան (Իտալիա)

Ջրեսփո

ՄԱՐՍԷՅ

Պայէրն Միլանի (Գերմանիա) - Անտուրբի (Պելլուժի) - Լիոն (Ֆրանսա) - Սելթիք (Սլովակիա)

Ը. խմբակ

Տիւնսի (Ռուսիա) - Ինթեր Միլան (Իտալիա) - Արսենալ (Անգլիա) - Լոքոմոթիւ Մոսկուա (Ռուսիա)

Գ. խմբակ

Ա. Բ. Արքի (Յունաստան) - Մոնպէրտիէ (Ֆրանսա) - Փ. Ա. Վ. Այնտոնովըն (Հոլանտա) - Տիպոթի (Ռուսիա)

Դ. խմբակ

Եւրոպէրու (Իտալիա) - Օլիմպիկոս (Յունաստան) - Ռեալ Սոսիետատ (Սպանիա) - Կալաթասարայ (Թուրքիա)

ՌԵՓՈՐՏ, ՎՈՒՆՎՉ ԵՒ ՔԻՆԿՉ ՅԱՂԹԱՆԱԿՆԵՐ ԱՐՁԱՆԱԳՐԵՑԻՆ

Էն. Պի. Էյ. Ի երէկուան մրցումներուն, Թորոնթօ Ռեփորտը արձանագրեց յաջորդական իր չորրորդ յաղթանակը, երբ իր դաշտին վրայ 108-98 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Սիէրը:

Սուփըրսոնիքը: Ռեփորտի արձանագրած այս յաղթանակին մէջ իր կարեւոր դերը ունեցաւ Վէնս Քարթըր, որ նշանակեց 30 կէտ, այսպիսով պատճառ դառնալով, որ Սուփըրսոնիքը իր կատարած վերջին ինը մրցումներուն ընթացքին կրէ իր վեցերորդ պարտութիւնը: Հինգ կազմին մարզիչներէն՝ Ռաշարտ Լուիս եւ Վյատիմիլ Ռատմանովիչ նշանակեցին 20ական կէտ:

Լու Անճելըսի մէջ, Բիլիքըրը երկու կէտի տարբերութեամբ՝ 96-94, պարտութիւն մը կրեց իր հիւրէն Միլանտա Վուլվիչէն: Լէթը Սիփրուլ (Վուլվիչ) նշանակեց 27 կէտ, իսկ անոր խմբակից Սէմ Բէսըրը՝ 24 կէտ եւ 10 էսիսք:

Տենվըրի մէջ, Նալէթը 116-111 արդիւնքով պարտութիւն մը կրեց իր հիւրէն՝ Պոսթըն Սելթիքսէն: Յաղթանակը կազմեցին Փոլ Փիլիպսըն 24 կէտ եւ 10 էսիսք:

Պրէտ Միլըրի կողմէ նշանակուած 18 կէտը, 15 ռիպաուտը եւ 10 էսիսքը բաւարար եղան, որ անոր կազմը՝ Մաքրամէնթօ Բիլիկ 91-88 արդիւնքով պարտութեան մատնեց իր հիւրը՝ Ինտիման Փէյսըրը:

Ստորեւ՝ երէկուան մրցումներուն արդիւնքները.

Միլանտա Վուլվիչ - Լու Անճելըս Բիլիքըր 96-94
Թորոնթօ Ռեփորտ - Սիէրը Սուփըրսոնիքս 108-98
Մենֆիս Կրիպիլ - Փորթլէնտ Քրիսթիան 93-79
Սաքրամենթօ Բիլիկ - Ինտիման Փէյսըր 91-88
Պոսթըն Սելթիքս - Տենվըր Նակէթը 116-111
Լու Անճելըս Լէյսըր - Եւրոպէր 94-92

Ք. Պ. Է. Է. Է. Է. պատասխանատուները շաբաթակապին յայտարարեցին, որ Տալաս Մալըրիքսի սեփականատէր՝ Մարք Բուլըն հարիւր հազար ամերիկեան տոլար տուգանքի ենթարկուեցաւ, իրաւաբար ներքին հաշիւները պարտութեան մատնեց իր հիւրին՝ Սելթիքսին: Սելթիքսի արձանագրած 27 կէտը, իսկ անոր խմբակից Սէմ Բէսըրը՝ 24 կէտ եւ 10 էսիսք:

Վատահարք, որ միլիտանտէր Բուլընի համար այդ նիւթական պատիժները նորութիւն չեն եւ կամ ոչինչով կ'ազդեն անոր հակակշիռին: Վերջին երեք տարիներուն մէջ ստացած է շուրջ մէկ միլիոն ամերիկեան տոլարի տուգանք մը:

ՊՈՒՆՏԵՆԻԿԱ ԾՅՈՒԹԿԱՐԹ ԿԸ ՄՆԱՅ ԱՆ ՊԱՐՏԵԼԻ

Գերմանիոյ ֆուտբոլի ախոյեանութեան (Պուներու-լիկա) 15րդ հանգրուանի մրցումներուն, պարագլուխի դիրքը գրաւող Շթուրթկարթ, հակառակ անոր, որ 0-0 արդիւնքով հաւասարութիւն մը արձանագրեց 13րդ դիրքը գրաւող Համպուրկի հետ, մնաց ցարդ անպարտելի միակ խումբը:

Նշենք, թէ ընդհանուր դասաւորման առաջին հինգ դիրքերը որեւէ փոփոխութիւն չկրեցին, ինչպէս նաեւ վերջին հինգ դիրքերը:

Ստորեւ՝ 15րդ հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները.

Քեօլն - Պայէր Լեյքըրտըրն	0-0
Շալքե - Պորուսիա Մեոնըրկլայտպիտ	2-1
Վոլֆսպուրկ - Քալտաբայալթըրն	4-1
Այնքրայթ - Ֆրանքֆորթ - Հանովըր 96	2-2
Ֆրայպուրկ - Պոխում	4-2
Շթուրթկարթ - Համպուրկ	0-0
Վերտըր Պրեմըրն - Պայէրն Միլանի	1-1
1860 Միլանի - Հանգա Ռոսթըր	1-4
Պորուսիա Տորթմուտ - Հերթա Պերլից	1-1

ԴԱՍԱՌՈՐՈՒՄ

	Յ.	Հ.	Պ.	ԿԷՏ
1.- Շթուրթկարթ	10	5	0	35
2.- Վերտըր Պրեմըրն	10	3	2	33
3.- Պայէր Լեյքըրտըրն	9	5	1	32
4.- Պայէրն Միլանի	8	5	2	29
5.- Պորուսիա Տորթմուտ	7	3	5	24
14.- Քալտաբայալթըրն	5	2	8	14
15.- Պոր. Մեոնըրկլայտպիտ	3	4	8	13
16.- Այնքրայթ - Ֆրանքֆորթ	3	3	9	12
17.- Հերթա Պերլից	2	6	7	12
18.- Քեօլն	2	3	10	9

Ա. ԷՍ. ՌՈՄԱ ԵՒ Ա. ՍԷ. ՄԻԼԱՆ Կ'ԱՄՐԱՊՆԴԵՆ ԻՐԵՆՅ ԴԻՐՔԵՐԸ

Իտալիոյ ֆուտբոլի ախոյեանութեան (Քալչիո) 12րդ հանգրուանի մրցումներուն, Ա. Էս. Ռոմա եւ Ա. Սէ. Միլան իրենց արձանագրած յաղթանակներուն շնորհիւ, շարունակեցին մնալ պարտելի միակ երկու խումբերը: Առաջինը, միայն կոլէկտրէյճի առաւելութեամբ կը գրաւէ պարագլուխի դիրքը:

12րդ հանգրուանի մրցումներէն ետք, Փերուճիա եւ Անքոնա կը հանդիսանան միակ երկու խումբերը, որոնք ցարդ յաղթանակ չեն արձանագրած:

Ստորեւ՝ 12րդ հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները.

Պոլոնիա - Անքոնա	3-2
Քիելո - Ա. Էս. Ռոմա	0-3
Ինթեր Միլան - Փերուճիա	2-1
Լեչէ - Փարմա	1-2
Մոնպէրտիէ - Պրեմըրն	1-1
Սամպորիա - Սիենա	2-1
Ուտիկեթե - Ռեյնիա	1-0
Էմփոլի - Ա. Սէ. Միլան	0-1
Լացիո Ռոմա - Եւրոպէրու	2-0

ԴԱՍԱՌՈՐՈՒՄ

	ԿԷՏ
1.- Ա. Էս. Ռոմա	30 (28-4)
2.- Ա. Սէ. Միլան	30 (21-4)
3.- Եւրոպէրու	26 (26-14)
4.- Ինթեր Միլան	25 (22-7)
5.- Փարմա	24 (21-12)
14.- Պրեմըրն	9 (17-24)
15.- Լեչէ	8 (13-26)
16.- Փերուճիա	7 (15-25)
17.- Էմփոլի	6 (7-24)
18.- Անքոնա	4 (7-24)

ՄՊԱՆԻՅ ՅՈՒԹՊՈՒԼԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ 15ՐԴ ՀԱՆԳՐՈՒՄՆԻ ԱՐԴԻՒՆՔՆԵՐԸ

Սպանիոյ ֆուտբոլի ախոյեանութեան 15րդ հանգրուանի մրցումներուն արձանագրուած արդիւնքները ընդհանուր դասաւորման առաջին հինգ դիրքերը գրաւող խումբերուն համար դասաւորման առումով բան չփոփոխեցին:

Ստորեւ՝ 15րդ հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները.

Մուրսիա - Վարբալ	1-1
Մալորքա - Ռեալ Վալադոլիտ	1-0
Ալպասթե - Ռասիկ Սանթաբարթ	4-0
Սելթիքս - Ռեալ Սալասնոս	3-2
Աթլետիքո Մալորքա - Էսփանիոլ	2-0
Վալենսիա - Արիթիքո Պիլպո	2-1
Ռեալ Սոսիետատ - Ռեալ Պեթիս	0-4
Տեփուրիս - Քորուս - Մալախ	1-0
Օսասունա - Սելթիքս Վիկո	3-2
Պարսելոնա - Ռեալ Մալորքա	1-2

ԻՐԱՔԻ ՄԵՋ ՆՈՐ ԶԱԲԱԹԸ ՍԿՍԱԻ ՍՈՎՈՐԱԿԱՆ ԴԱՐՁԱԾ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄՆԵՐՈՎ

Իրաքի շարժվող սկսակա սովորական դարձած յարձակումներով, այն պահին, երբ Միացեալ Նահանգները կը զգուշացնէին, որ յարձակումները պիտի սաստկանան յառաջիկայ ամիսներուն եւ թէ «Քալիֆա» իր գործողութիւններուն կեդրոնատեղին կը դարձնէ Իրաքը:

Ամերիկացի երկու զինուորներ վիրաւորուեցան Մուսուլի մէջ, ուր զինեալ մը՝ ինքնաշարժի մը վրան նստած կրակ բացաւ անոնց վրայ: Զինուորները կը հակէին վառելանիւթ ապահովելու համար պոչ կազմած ինքնաշարժներու երկար շարքի մը: Ականատեսներ հաստատեցին գործողութիւնը, որ սակայն պաշտօնապէս չհաստատուեցաւ ամերիկեան ուժերուն կողմէ:

Միեւնոյն պահին, Մուսուլի համալսարանին մէջ կը տարածուէին թուրքիկներ, որոնք կոչ կ'ուղղէին յարձակումներ գործելու ամերիկացիներուն եւ անոնց հետ գործակցող իրաքցիներուն վրայ:

Պաքուպայի մէջ, ուր ամերիկացի զինուորներուն դէմ յարձակումները անպակաս են, երէկ սպաննուեցաւ ականներու մասնագէտ ոստիկան մը, որ կը փորձէր չէզոքացնել ճամբու մը եզրին տեղադրուած ական մը: Ըստ այլ ոստիկաններու ֆալլաք ինստուրի նահատակուեցաւ, որովհետեւ ան գիտէր թէ ականը պիտի պայթի, այդ պատճառով ալ իրենցմէ պահանջած էր հեռանալ:

Միւս կողմէ ամերիկեան ուժերը կը հարցաքննեն իրաքցի մը, զոր ձերբակալած էին կիրակի օր, Սամառայի մէջ եւ որուն քով գտած էին 1,9 միլիոն տոլար: Ամերիկացի բանրեր մը չյայտարարեց ձերբակալեալին ինքնութիւնը:

ՍԵՒՏԱԿԱՆ ԱՐԱԲԻԱ

ԻՊՐԱՀԻՄ ՌԱՅԷՍ ՍՊԱՆՆՈՒԵՑԱԻ ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀԵՏ ԲԱԽՈՒՄԻ ՄԸ ԸՆԹԱՅՔԻՆ

ՌԻԱՏ, 8 (ԱՅՖ).— Իպրահիմ Ռայէս անունով սէուտցի իսլամական մը, որ մէկն է 26 հոգիներէն, որոնք կը հայտնուին սէուտական ոստիկանութեան կողմէ, սպաննուեցաւ Երկուշաբթի օր, ոստիկանութեան հետ բախումի մը ընթացքին: Ներքին գործոց նախարարութեան կողմէ հրապարակուած յայտարարութիւնը կը նշէր, որ բախումը տեղի ունեցած է Ռիատի մէջ թաղամասին մէջ, ուր ապաստանած էր Ռայէս, որ կրակ բացած է զինք հայածող ապահովութեան ուժերուն վրայ, որոնք հակադարձելով սպաննած են զայն:

Սէուտական Արաբիա Ծաբաթ օր հրապարակած էր անուանացանկ մը 26 կասկածելիներու, որոնք կ'ամբաստանուին իրեն ահաբեկիչներ: Իշխանութիւնները նիւթական վարձատրութեան խոստումներն ալ տուած են անոնց մասին հաստատելու ստոյգ տեղեկութիւններ փոխանցողներուն:

ՉԵՉԵՆԻԱ

ՊԱՅԹՈՒՄ ՄԸ ԽԼԵՅ ՉՈՐՍ ՌՈՒՄ ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐՈՒ ԿԵԱՆՔԸ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 8 (ԱՅՖ).— Չորս ուս զինուորներ սպաննուեցան եւ չորս ուրիշներ վիրաւորուեցան Չեչենիոյ մէջ, ուր պայթում մը տեղի ունեցած էր Կիրակի երեկոյեան, հաղորդեցին զինուորական աղբիւրներ Երկուշաբթի օր:

Գործողութիւնը տեղի ունեցած է Չեչենիոյ հարաւային Ուրուս Մարթան շրջանին մէջ: Պայթումը տեղի ունեցած էր, երբ զինուորները կը ստուգէին ականներու գոյութիւնը գլխաւոր ճամբու մը վրայ:

ԳԱՀԻՐԷԻ ԲԱՆԱԿՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ...

Պաշտ չեն տակաւին վար առնելու իրենց ահաբեկչական վէտերը: Փայնէր խօսքը ուղղեց յատկապէս այն շարժումներուն, որոնք ըստ իրեն իրենց հրահանգները կը ստանան Գամակուիէն: Ան ըստ նաեւ, որ Իսրայէլ պատրաստ է դրական հակադարձութիւն ունենալու, երբ յարձակումները դադարած կը յայտարարուին:

Պաղեստինցի նախարար մը իր կարգին ըսաւ, որ Գահիրէի քանակցութիւններուն ձախողութիւնը պիտի տկարացնէ Քորէյի դիրքը, երբ ան հանդիպում ունենայ Շարունի հետ: Իսրայէլեան աղբիւր մը իր կարգին նախատեսեց, որ Իսրայէլ շարունակէ ապահովութեան պատի կառուցումը Սյուրիոյ քանակներէ շուրջ:

Միւս կողմէ, իսրայէլեան քանակներուն մէջ արգելափակուած պաղեստինցիները կոչ ուղղեցին Գահիրէի մէջ քանակցողներուն մերժելու պինդադրուի ծրագիրը, եթէ իրենց պատ արձակումը անոր պայմաններէն մէկը չըլլայ:

ԷՖ. Փէ. Էլ. Փէ.ի պատուիրակ Մահէր Թահէր ըսաւ, որ բանտարկեալները այս ուղղութեամբ, քանի մը կոչ ուղղած են Գահիրէի ժողովին: Թահէր ըսաւ սակայն որ եթէ այս կոչերը ապեցուցին ունեցած են հանդիպումին վրայ, որ ձախողութեամբ աւարտած է:

● ԵՊՊՏՈՒ նախագահ Հիւսնի Մուպարաբ ըսաւ, որ իր կառավարութիւնը պաղեստինեան շարժումներէն պահանջած է Եսաէր Արաֆաթը լիազօրել իրենց անունով քանակցելու Իսրայէլի հետ:

ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԻՒՆԸ...

Շարունակուած Ա. Էջէն

Ashnag

զաններու անժամանակ հեռացման, որոնք պարտականութեան ճամբուն վրայ ինկան: Վեհափառ հայրապետը շեշտեց կիլիկեան Ս. աթոռին ճամբով սրբազաններուն ստացած ծառայութեան ոգին: Ապա անդրադառնալով Մեսրոպ սրբազանի բազմաճիւղ առաքելութեան, կարեւորութեամբ շեշտեց անոր նուիրումի բարձրագոյն աստիճանի գիտակցութիւնը: Վեհափառ հայրապետը ըսաւ.

Սուրբ մէջ է Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան միաբանութիւնը, սուրբ մէջ ենք բոլորս այս դառն ու ցաւալի իրակայնութեան դիմաց: Ահա մեր Ս. Աթոռին միաբանութեան պատկանող երկու սրբազաններ, Սահակ արք. Այ. վազեան եւ Մեսրոպ արք. Աշնագ կը հետեան մեզմէ: Մի քանի օրեր անոնք Աթենքի մէջ անակնկալօրէն իր մահկանացուն կնքեց Սահակ սրբազանը: Եւ տակաւին գիբը հողից դարձաւ անակնկալ կերպով վախճանեցաւ Մեսրոպ սրբազանը: Երկու իրենց հոգեւոր առաքելութեան ճամբուն վրայ:

Մեր Ս. աթոռին ու միաբանութեան կեանքի սատար օրերուն, մեզի հետ աղօթակից ու վշտակից դարձան մեր եկեղեցւոյ նուիրակալութեան քրոններու գահակալները:

Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Գարեգին Բ. Ամենայն Հայոց կաթողիկոս, որ մախ հեռացուցան իր հաղորդակցութեամբ յայտնեց իր վշտակցութիւնը, եւ հաւ, ցաւակցակալ յատուկ գիրով, այսօր իր ներկայացուցիչը առաքած է, յանձնելու Ղաւթարի առաջնորդ քերչ. Ս. Պարգի արք. Մարտիրոսեանին, վստակեցնելու սրբազանին քաղման արարողութեան: Մեր սերն ու շարունակուող իրենց կը յայտնենք մեր հոգեւորեղբոր:

Մեր խոր շնորհակալութիւնը կը յայտնենք Երուսաղիմի Հայոց պատրիարք ամեն. Տ. Թորգոմ արք. Մանուկեանին եւ Կ. Պոլսոյ Հայոց պատրիարք Ամեն. Տ. Մեսրոպ արք. Մուրաֆեանին, որոնք իրենց ցաւակցակալ գիրով դարձեալ վշտակից դարձան մեզի:

Կ'աղօթենք առ Բարձրեայն Աստուած, որ հայ եկեղեցւոյ նուիրակալութեան քանակալներուն պարգեւէ քաջառողջ ու երկար կեանք, որպէսզի անոնք կարեւանաւելի արդիւնաւորութեամբ կատարել իրենց ծառայութիւնը Աստուծոյ, մեր եկեղեցւոյ ու ժողովուրդին:

Յատուկ շնորհակալութիւն Հայաստանի ու Յուդաստանի պետական պատասխանատուներուն, իրենց առաքած միջնորդական գիրերուն համար: Թող Աստուած իրենց պարգեւէ հայրենակներ ծառայութիւններով լեցուն երկար կեանք:

Մեր ցաւը բաժնեցին ցաւեւ Հայ Կաթողիկէ եւ Հայ Աւետարանական եկեղեցիներու հոգեւոր պետեր, մեր եկեղեցւոյ թեմակալ առաջնորդները, թեմերու ազգային իշխանութիւնները եւ ազգայիններ: Բոլորին կը յայտնենք մեր գնահատանքը եւ շնորհակալութիւնը:

Ճիզիբական մահը մարդկային կեանքին մէջ անկասկածաբար կեանքի մարտնչութիւն է: Մարդու նիւթեղէն կեանքը սկիզբը կը վերջնանի: Մահայն, երանի այն մարդուն, որ իր կեանքի վարձ

քաղիմով, իր գործով ու ծառայութեամբ վեր կը մնայ գերեզմանի փոսէն ու կը դառնայ մնացուն ներկայութիւն հաւաքականութեան մը կեանքին մէջ: Սաղմոսերգուին բառերով՝ խոտի նման կը դառնան մարդու ապրել օրերը, եթէ անոնք մնայուն արժէքներով ու իրագործումներով չհուսաւորուին: Մարդկային կեանքին մէջ ո՛չ հանգամանք, ո՛չ փառք, ո՛չ մահդիրը եւ ո՛չ դրամը մարդուն անմահութիւնը մեր եկեղեցւոյ հայրերու որպէս խաբուսիկ ու գնալուն երեւոյթներ, կը կորստուին ժամանակին ու միտքին մէջ: Հաւաքով, նուիրումով ու սիրով զսպանակուած գործնէր կը մնայ, կը ճառագայթէ ու կը դառնայ կեանքի վկայութիւն: Նուիրեալ ծառայութիւնն է որ մարդուն առջեւ կը բանայ յաւերժութեան ճամբան:

Գարեգին Եկոզ այս ճամբորդութիւնը քրիստոնէական եկեղեցւոյ կեանքին մէջ աւելի տիրական շեշտով մը մեզի կու գայ: Յիշե՛ք Քրիստոսի հրաւերը՝ «Ան որ ինձի կը հաւատայ, ետեւէս թող գայ»: Քրիստոսի երթալ կը նշանակէ իսապակեղծ կեանք ապրել, այլ խօսքով՝ իր կեանքը սիրով արժեքներով իր ճամբան ծառայական գործերով հարստացնել այն բոլոր արժէքներուն համար, որոնց յաւերժացման մասն ինքիդ Քրիստոս իր արեւնը թափեց:

Այս եղաւ ու այս է կեանքի ու վկայութեան ճամբան հայ եկեղեցւոյ: Այս է ու այս կը մնայ կեանքի ու առաքելութեան ճամբան Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան: Այս է ու այս պէտք է դառնայ կեանքի միակ ճամբան այն բոլոր հոգեւոր մշակներուն, որոնք հայ եկեղեցւոյ սպասարկութեան ճամբով լծուած են մեր ժողովուրդի ծառայութեան:

Արդարեւ, այսպէ՛ս ըմբռնեցին ու իրենց կեանք

քաղաքային սպրեզան Սահակ եւ Մեսրոպ սրբազանները:

Հոգեւոր Մեսրոպ սրբազան, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան ճամբով, Քրիստոսի Աւետարանի նուիրեալ քաղաքացիներէն մէկը, անուանուեցաւ Անթիլիասի Գարեգին Բ. մէջ: Հոն լեցուեցաւ ու հարստացաւ Աւետարանի ճամբորդութիւններով, թրծուեցաւ մեր եկեղեցւոյ հայրերու հաւատքով ու շունչով, ներշնչուեցաւ Գարեգին Ա., Զարեհ Ա., Խորէն Ա. եւ Գարեգին Բ. երջանկալի շարունակ կաթողիկոսներու պատգամներով, ու զանց մեր ժողովուրդին, հոն սերունդներու Աւետարանի հոգեւոր, իր կեանքով ու գործով դառնալով Քրիստոսի Աւետարանին գործը պաշտպանը ու տարածիչը:

Մեսրոպ սրբազան դարձաւ մեր ազգին հաւատարմութեան լծուած սիրելի Մեսրոպ սրբազանի ծառայական կեանքին ուրուագիծը միայն: Արդարեւ, յանձնարուած ծառայութիւնը եղաւ իր կեանքին կեղծուած: Անանձնական ծառայութիւնը զարձակ իր կեանքին ճամբան ու նպատակը իր միակ փառքն ու պատիւը:

Ապա, միաբան հայրերու կողմէ հոգեւոր սրբազան հօր դազաղը ուսամբարձ տարուեցաւ Զարեհեան յուշարձան - դամբարան, ուր կատարուեցաւ թաղման կարգը, նախագահութեամբ վեհափառ հայրապետին:

Թաղման կարգէն ետք վեհափառ հայրապետը եւ սրբազան հօր հարազատները վեհաբանի դահլիճին մէջ ընդունեցին ցաւակցութիւնները ներկայացուող բազմութեան: Ապա, մայրավանքի սեղանատան մէջ տեղի ունեցաւ հոգեճաշ, որուն ներկայ գտնուեցան միաբան հայրեր եւ լուսահոգի սրբազան հօր հարազատները:

Le Savoir-Faire en Lumière

G. AYANIAN & SONS

Dora, (01)255222/3/4/5/6
 Gemmayzé, (01)447000-445396
 (03)627728/9
 Fax: (01)265187-582357
 E-Mail: gasons@dm.net.lb
 www.ayanian.com

In Love with

tapilama®

- Գորգին մեթրը՝ 7 տողարճ սկսեալ
- Պէլճիբակաւ բուրդով գորգին մեթրը՝ 15 տողարճ սկսեալ
- 2հնական գորգին մեթրը՝ 25 տողարճ սկսեալ
- Պարսկական գորգին մեթրը՝ 45 տողարճ սկսեալ
- Սրբէթ (զետեղումով) մեթրը՝ 3 տողարճ սկսեալ

ՓԱՐԷՏ 15 տարուան անբողջական երաշխաւորութեամբ

ՄԱՍՆԱԿՃԱՐՈՎ, ԱՈՒՆՑ ՏՈՎՈՍԻ ԵՒ ԿԱՆԽԱԿՃԱՐԻ

Պուրճ համուտ, Անթիլիաս, Պատարո, Սարպա, Թրիփոլի, Ծաղուր Թրիփոլի, Տրակաթոր Քորայթն Դեռ: 09-640179 եւ 03-490555

ازتاک: هاتف: ٠٦-١١٥-٢٥٨٥٢٦: فاكس: ٢٥٨٥٢٩: ص.ب: ٨٠٨٠: بيش حكاوند